

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Bányásznapi, 2016, Gyöngyös

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM), a Bánya- Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), a Magyar Bányászati Szövetség (MBSZ), az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE), valamint a Mátrai Erőmű Zrt. szervezésében került megrendezésre a 2016 évi Bányásznapi országos központi ünnepsége, Gyöngyösön, a Mátia Művelődési Központban.

Az elnökségi asztalnál Dr. Aradszki András az NFM államtitkára, Dr. Fónagy János az NFM államtitkára, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnöke, Dr. Valaska József a Mátrai Erőmű Zrt. Igazgatóságának elnöke, Zelei Gábor a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökhelyettese, Szakál Tamás az MBSZ elnöke, Rabi Ferenc a BDSZ elnöke, Dr. Nagy Lajos az OMBKE elnöke, Dr. Szűcs Péter a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar

dékanja, valamint Dr. Zoltay Ákos az MBSZ főtitkára, az ünnepség levezetője foglalt helyet.

Rabi Ferenc a BDSZ elnöke megnyitja után, Dr. Aradszki András NFM államtitkár ünnepi beszéde hangzott el. Dr. Valaska József a Mátrai Erőmű Zrt. Igazgatóságának elnöke, az ünnepség házigazdjaként, a munkaadói- szakmai szervezetek részéről Szakál Tamás az MBSZ elnöke, valamint Dr. Nagy Lajos az OMBKE elnöke mondott üdvözlő beszédet.

A köszöntések után kitüntetések átadására került sor.

Az ünnepség a Bányász Himnusz közös elneklésével zárult. Az állófogadáson Dr. Derekas Barnabás a Magyar Bányászati Szövetség alelnöke, a Mátrai Erőmű Zrt. bányászati stratégiai igazgatója mondott pohárköszöntőt.

(Az alábbiakban Rabi Ferenc megnyitójának, Dr. Aradszki András ünnepi beszédének és Dr. Valaska József üdvözlő beszédének szerkesztett változatát közöljük. – A szerk.)

Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke

Szakmai ünnepünkön, a 66. Bányásznapi szeretettel és tisztelettel köszöntöm az ország bányászait, bányász nyugdíjasait, az iparág megjelent képviselőit, valamennyi kedves vendégünket.

A jelenlévő országgyűlési képviselőknek, államtitkáruknak, kormányzati, civil és szakszervezeti képviselőknek, tisztségviselőknek köszönöm,

hogy elfogadták a meghívásunkat. Külön köszönöm a sajtó érdeklődését.

A 66. bányásznapi ünnepség megrendezésére ajánlkozott az 50 éves közigazgatási önállóságát ünneplő Kincsesbánya település, amely a 90 éve kezdődött Fejér megyei bauxit bányászatra épülve fejlődött. Innen is szeretném megköszönni, hogy kész lettek volna megrendezni a központi bányásznapot.

Ugyancsak ünnepel a MOL Nyrt. kutatás-termelési dél-magyarországi termelési területe. Az algyői üzemalapítás 50 éve történt, azóta végzik a nehéz, de eredményes és sikeres munkát.

Kerek évfordulás a cégeknek 25 éves fennállását ünneplő Colas-Észak-Kft. is, munkavállalóit szeretettel köszöntjük, gratulálunk teljesítményükhöz.

Sajnos eddigi információink szerint ebben az évben befejeződik az úrkúti térségben 99 éves múltra visszatekintő mangánbányászat. Az ott dolgozóknak is köszönettel tartozunk munkájukért és a hasonló helyzetben lévő márkushegyi szénbányászoknak is.

Ugyanakkor örömről szól, hogy a 66. Bányásznapi központi ünnepsége újra Gyöngyösön kerül megrende-

zésre. és ezt szeretném megköszönni a Mátrai Erőmű Zrt. tulajdonosainak, menedzsmentjének és a helyi szakszervezet, üzemi tanács képviselőinek. A „mátrások” mindig nagyon jó házigazdák.

A bányásznapi mindenkor legfontosabb üzenete volt, hogy körülmények, akik nehéz körülmények, sok esetben extrém viszonyok között dolgoznak, dolgoztak, segítve a magyar nemzet gazdaságát, fejlődését. A bányász összefogás örököse. A bányász munka, az egymásra utaltság, az egymásra történő odafigyelés szükségessége olyan közösségeket teremtett, amelyek értékhorizontoként a mai napig is működnek.

Ezért lehetünk büszkék arra, hogy ezekben a napokban a bányásztelepüléseken bánya nélkül is megünnepeljük a bányásznapot. Talán József Attila sorai fejezik ki legjobban a bányász szakmai elkötelezettséget:

„A kincset a tárnánál őrzik,
És az lobog.
És mindig újra nyitnák
A bányászok az aknát,
Amíg szívük dobog.”

(Folytatás a 2. oldalon)

Újraindul a hazai bányászat?

A magyar bányáipar az elmúlt évtizedekben a bezárt aknák, a lefordított bányász kalapácsok időszakát élte meg. Utolsó csille szén, bányák bezárása jellemezte leginkább a kitermelő iparágat. Adódik a kérdés, lehet-e fejleszteni a meglévő kapacitásokat, szükséges-e a hazai bányászat újraindítása? Ehhez kapcsolódik egy másik kérdés: van-e egy ilyen típusú programnak társadalmi támogatottsága?

A hazai természeti erőforrások kihasználása, ásványi nyersanyag hasznosítása kapcsolódik a mindennapi életvitelünkhöz. Nyersanyag nélkül nincs áram, nincs számítógép, nincs modern közlekedés, nincs építőipar, sőt a modern mezőgazdaság is igényli a bányászati természetes anyagokat a talajjavításhoz. Szükség van a bányászatra, a kérdés az, hogy hazai termelésre vagy importra rendezkedik be az ország? A hazai termelés mellett szól, az ország ellátásbiztonsága megtartása, növelése, az hogy Magyarország ásványi nyersanyagokkal közepesen ellátott, hogy még van szaktudás, igaz, hogy egyre csökkenő mértékben. A Bányászszakszervezet ezért is ragaszkodik ahhoz és követeli, hogy a bányáipari szakképzés középfokon iskolarendszerben is megmaradjon, kapcsolódjon munkahelyekhez és a felsőfokú szakirányú, illetve mesterképzéseknek is legyen jövője. Az oktatási-képzési anyagnak pedig a legmodernebb tudás átadását kell biztosítania.

A hazai termelés csökkenti az importot, javítja az ország külkereskedelmi egyensúlyát, sőt megteremtheti a kivitel lehetőségét is. A bányászat által teremtett munkahelyeket nem lehet az országból elvinni, minden egyes kitermelő iparági munkahelyre három-négy fenntartható munkahely épülhet.

Természetesen a gazdaságosság, a termékek eladhatósága fontos feltétele a bányák újraindításának, hiszen piaci körülmények között kell a versenyt állni, eredményesen működni. Csak így lehet fenntartható munkahelyeket létrehozni. A bányászati beruházások a természeti-környezeti szempontokat is figyelembe kell, hogy vegyék, ma már bejáratott technológiák, technikai háttér áll rendelkezésre a környezetbarát termelés folytatására.

Ezért is adódik a kérdés, hogy a társadalom milyen mértékben, milyen szempontok alapján és milyen földrajzi, régiós megoszlásban támogatja a bányák újraindítását. Egy közelmúltban készült reprezentatív felmérés, amely az országos mintától 3,4%-ban térhet el, érdekes eredményt hozott. Talán a legbiztosabb és némi optimizmusra adhat okot, hogy a megkérdezettek 73,6%-a egyértelműen támogatta, hogy a Kormány valamilyen formában újraindítsa és fejlessze a hazai bányászatot. Az idősebb korosztályhoz tartozók és az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők jobban támogatták a bányászat és a bányászok újraindítását, de a fiatalabbak és a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők is fontos helyen említik a válaszaikban a hazai ásványkincs-vagyon hasznosítását. A felmérés eredményében természetesen bizonyos nosztalgikus kép is megjelenik, hiszen a bányász szakma valamikor anyagi és erkölcsi értelemben is megbecsültnek számított, a bányásztelepüléseken, a közösségi élet, a kultúra, a sport fontos mecenása volt. Borsod-Abaúj Zemplén és Nógrád megyékben a bányászat leépülésével járó munkahelyek elvesztése kevésbé pótlódott, ezekben az országrészekben egyébként is indokolt lenne új bányászati, feldolgozóipari munkahelyek teremtése. Sikeres bányászati vállalkozásokhoz kell, hogy a nyersanyag-feldolgozás "melléktermékeinek" hasznosítására rendszerszemléletű, vertikumban történő további hasznosulással valósuljanak meg a beruházások. Bizonyos téves megközelítéseket tisztázni kell. A felmérésben résztvevők közel 50%-a szerint a megújuló energiát hasznosító erőművekkel lehet a legolcsóbban áramot termelni. Ma ezek az energiák duplájába kerülnek, mint a „hagományos” erőművekben termelt villamos energia ára. Ráadásul a megújuló mögé a „hagományos” kapacitások fenntartását is biztosítani kell. Az energiapolitika három meghatározó elvárása: az ellátásbiztonság, a gazdaságosság, vagyis a megtermelt energia ára, így a hozzáférhetőség biztosítása, és harmadikként a környezeti szempontok figyelembe vétele. A tisztasági technológiák egyre szélesebb körben alkalmazhatók - egyébként a globálisan megtermelt bruttó össztermék 45%-a a bányászathoz kötődik -, a különböző kontinenseken. Ennek egyik iránya a szén vegyipari hasznosítása, a másik a szén erőművek összes kibocsátásának (kén, széndioxid, stb.) csökkentése, megszüntetése. A Magyarországon megmaradt egyetlen szén erőmű kizárólag széndioxidot bocsát ki nagyobb mennyiségben, ez is átalakítható metánná, de mint természetesen is előforduló gáz, a fotoszintézis folyamatában is leköthető a zöld felületek, vagy pl. algatelepek segítségével. A koncessziós kiírások számának növelésével, technológiai korszerűsítéssel, új termelő kapacitások jelentkezhetnek a kőolaj- és földgázbányászat területén is.

A bányászat egyéb al- és szakágazataiban is van lehetőség új bányák nyitására, vagy a meglévő kapacitások fejlesztésére. A sikeresség alapvető feltétele, hogy a Kormányzat és az illetékes szakminisztériumok részéről legyen ösztönző magatartás a piaci szereplők felé, hogy a szabályozók végre teremtsenek kiszámíthatóságot az üzleti tervek gyakorlati megvalósításához, hogy a kutatás-fejlesztés ezen a területen is kapjon támogatást, mert ez megteremtheti az innovatív magatartást a beruházások megvalósulását, megtérülését. A bányáiparban magas a vállalkozások indításának beruházási költsége, de a hosszabb távú megtérülés ösztönözheti a befektetőket.

A bányásztársadalom alapvető érdeke, hogy a bányák újraindítása ösztönözze a kapjon, a működő bányák megmaradjanak, eredményesek legyenek.

Rabi Ferenc

Rabi Ferenc ünnepi megnyitó beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez a mentalitás volt a jellemző a közel 100 éves mátrai szénbányászatra is. Elkötelezett emberek először mélyművelésben, majd azt követően a hatvanas évek végétől kűlféjtéses technológiával, folyamatos hatékonyság javulással dolgoztak, dolgoznak. S reméljük, hogy a feltételek biztosításával még hosszú évtizedekig dolgozhatnak. A lignit ehhez adott, hiszen az Észak-Magyarországon megkutatott és kitermelhető vagyon eléri az egymilliárd tonnát. Várjuk, hogy végre pozitív döntés születessen erőművi bővítés ügyében, mert a bányászok, az erőművi munkavállalók is tervezik a jövőjüket. A kiszámíthatóság számukra is rendkívül fontos érték. A vállalati eredményességhez szükséges a munkavállalók elkötelezettsége, a fiatalok számára szakmai karrier lehetőségének ígérete. Ez akkor lehetséges, ha a vállalkozásoknak van jövőképe, hosszabb távú működési lehetősége.

A kiszámíthatóság fontos feltétele az is, hogy a bányamunka végzése során szociálisan elfogadható, egészséget megőrző és nyugdíjas éveket is biztosító munkavégzési feltételek alakuljanak ki. A szénkűlféjtésen egyes munkakörökben dolgozók most már ötödik éve várják, hogy a 30 év munkavégzés után járó szakmai nyugdíjuk helyett vagy egy új szabályozás vagy az átmeneti rendelkezések adjanak jogszabályi háttérrel ehhez. Várják a kőolaj- és földgáz bányászatban a fűrótoronynál munkát végzők is, hogy a korábbi kordvezményes nyugdíjazási lehetőségük eltör-

lése után az új szabályozás kerüljön elfogadásra. Indokolt befejezni a tárgyalásokat és megállapodni a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán a jelentős egészségkárosodással járó, nagymértékű fizikai és pszichés megterhelést okozó munkakörülmények között, több műszakban dolgozók kedvezményeinek új szabályozásában.

Nagyon várjuk az erre vonatkozó, az érintettek számára kedvezőbb feltételeket biztosító új szabályozást.

Tisztelt Ünneplők!

Egy közelmúltban készült reprezentatív felmérésben a válaszadók 73,6 %-a egyértelműen támogatta, hogy a kormány valamilyen formában újraindítsa vagy fejlessze a hazai bányászatot. Van társadalmi támogatottsága az Ásványvagyon-hasznosítási és Készletgazdálkodási Terv gyakorlati megvalósításának. A felmérés eredményében természetesen benne van a bányászok nehéz feltételek között végzett tisztelességes munkájának megbecsülése, de tudatosan benne van az is, hogy az ásványi nyersanyagok hasznosítása a szén-, szénhidrogén-, érc-, ásvány-, kő-kavics, homok- és vízbányászat és a bányászat egyéb al- és szakágazataiban megvalósuljon, hozzájárulva a bányászok tisztes-séges megélhetéséhez, országunk gazdasági növekedéséhez, sikerességéhez.

Vannak külföldi példák: a HMS Bergbau német vállalat Lengyelországban, Sziléziában több mint 100 millió eurót (több mint 31 milliárd forint) ruház be, hogy évente 3 millió tonna fekete kőszént termeljenek, összességé-

ben 700-800 embernek kínálva új munkát.

Bulgáriában az elmúlt 10 évben 2600 MW modern szén erőművi kapacitást alakítottak ki, három Marica-Istoki szénbányát modernizáltak a kiszolgálásukhoz.

A bányá- és energiaipar hosszútávú feltételrendszerét kíván, a piac viszont gyakran rugalmasságot. A megoldást a

modern munkaügyi kapcsolatokban tárgyalásokra építik, kollektív szerződésekben állapodnak meg. Bizom benne, hogy a Magyar Bányászati Szövetséggel ez irányú együttműködésünk megmarad és erősödik, akárcsak az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel és a bányászati tudásközpontokkal kialakított kapcsolatrendszerünk, szolgálva a munkahe-

lyek megőrzését, bővítését, a magyar bányáipar fejlődését.

Bizom abban is, hogy a kormány, a felelős minisztériumok és a jelenlévő államtitkár urak, támogatják a hazai bányászatot, a kitermelő ipart, az ott munkát vállalókat.

Ennek reményében nyitom meg a Központi Bányásznap ünnepségünket. Jó szerencsét!

Dr. Aradszki András az NFM államtitkára

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Bányászok! Kedves Vendégek!

Nagy tisztelettel köszöntöm a 2016. évi Központi bányásznap ünnepségen a bányászati szervezetek és az államigazgatás jelen lévő vezetőit és meghívottjait, az ünnepelő bányászokat és hozzátartozóikat, továbbá a sajtó képviselőit. Külön szeretném köszönteni a Mátrai Erőmű Zrt. a hazai bányászat jövőjéért dolgozó, valamennyi munkavállalóját és képviselőjét.

Mindenekelőtt kérem, engedjék meg, hogy dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter úr üdvözlését tolmácsoljam.

Gyöngyös legutóbb 2006-ban adott otthont az országos központi bányásznap ünnepségnek, és azóta számos változás történt mind a geopolitikai szinten, mind országunkban, amely az iparágra is hatással volt.

Elsőként szeretném leszögezni, hogy a polgári kormány a magyar érdekek képviselésének politikáját választotta. Eldöntöttük, hogy helyreállítjuk a számos iparág alapját jelentő bányászat elismertségét, és azon dolgozunk, hogy a szakma felkészülten tudjon lépést tartani fejlődő világunk új elvárásaival.

Ez nem könnyű feladat, s az eddigi eredményeinktől függetlenül, bizony, akad még tennivalónk bőven. Ugyanakkor bizakodó vagyok, hiszen az intenzív szakterületi egyeztetésekkel, a szinergiákban rejlő lehetőségek közös feltérképezésével jól haladunk a magyar bányászat jövőjének

megreformálásában, a szakma és az ország javát egyaránt szolgáló megoldások kialakításában.

A legfontosabb, hogy a 2011-es Nemzeti Energiestratégiáról szóló országgyűlési határozattal létrehoztunk egy olyan szakpolitikai keretrendszert, amellyel lehetővé vált az energia- és klímapolitika összhangjának megteremtése, valamint az energetika jövőképe kialakítása.

Lényeges továbbá, hogy az Energiastratégia fő céljai és eszközei változatlanul érvényben vannak, azok támogatottak a jelenlegi piaci és szabályozói (uniós) környezetben is.

Állást foglaltunk amellett, hogy a villamosenergia-előállítás szempontjából Magyarország szinten kívánja tartani a fosszilis energiaforrásokra (köztük a szénhidrogénnek, valamint a hazai lignitvagyonra) épülő energiatermelést, az atomenergia felhasználása és a megújuló alapú villamos-energia termelés részarányának növelése mellett.

A fosszilis energiahordozókról nem mondunk le, nem mondhat le Magyarország, a hazai energiaellátás hosszú távú fenntarthatósága, biztonság és a gazdasági versenyképesség érdekében.

Ezért azonban folyamatosan dolgozunk kell, mert a változékony piaci körülményekre megfelelő megoldásokkal és kell rugalmassággal szükségünk vanunk.

Az energiapolitikában mára a legfontosabb kulcsszó az energiabiztonság lett, amely természetesen nem csak gazdasági, hanem egyre inkább geopolitikai stratégiai kérdés.

Az intézkedéseink elsődleges fókuszában a földgázellátás biztonságának megerősítése áll. És legfőképp nem a miatt, mivel viszonylag magas hazánkban az importált energiahordozók aránya, hanem mert az elmúlt időszak folyamatos és határozott kormányzati állásfoglalásainak, számtalan kezdeményezésünk ellenére, a limitált beszerzési útvonalak problémája még mindig fennáll.

Ugyanakkor, a Magyarország hosszú távú földgázellátásáról szóló megállapodás módosításáról idén júniusban aláírt szerződés 2019-ig garantálja hazánk gázellátását Oroszország irányából.

Nagyon fontos eredménynek tartom a

hazai földgáz tárolók ellátásbiztonságunkat erősítő, állami tulajdonba vételét.

Magyarország európai viszonylatban is jelentős földalatti tárolási kapacitása, a megfelelő hálózati infrastruktúra kiépülésével, kereskedelmi és politikai célokat is szolgál.

A tárolóink jelentőségét fogják aláhúzni azok a tervezett, nemzetközi és EU-s részvétellel zajló földgázvezeték-projektek is, amelyek hazánkban is több rendszerfejlesztést irányoznak elő.

Az Európai Unió célja az Energiaunió felé történő elmozdulás, amelynek fókuszában a lakossági és üzleti fogyasztók biztonságos, fenntartható, versenyképes és megfizethető energiával történő ellátása áll.

A stratégia prioritásai összecsengnek a hazai energiapolitika célkitűzéseivel és eszközrendszerével, ezért azokat teljes alapvetésként támogatjuk.

Az energiapiaci integrációval megfelelő méretű, likvid piac jöhet létre, amely a kedvező árak kialakulását és az ellátásbiztonságot is szolgálhatja.

A hatékonyabb energiafogyasztás elérésével és a belső energiapiac megfelelő kialakításával pedig elérhetővé válik egy magasabb szintű energiabiztonság.

Mindazonáltal úgy véljük, hogy a célok eléréséhez és az egységes piac létrejöttéhez – a piaci szabályozással pedig lehetőségünk túl – alapfeltétel a megfelelő infrastruktúrák kialakítása.

Szintén lényeges előrelépésként értékelhetjük, hogy az észak-amerikai palagáz-kitermelés felfutásához és a nyomában kibontakozó piaci változásokhoz igazodik az idén februárban bemutatott uniós LNG- és tárolási stratégia, valamint a földgázellátás biztonságának megőrzésére irányuló intézkedések új bizottsági tervezete.

Az LNG mint alternatív energiaforrás nagymértékben hozzájárulhat a keletközép-európai régió ellátásbiztonságához, a közös szabályozással pedig lehetőség nyílna egy megfelelő összetételű és méretű forrásportfólió biztosítására a kiegyensúlyozott ellátáshoz.

Azonban régiós infrastruktúra-fejlesztések nélkül az új források fő hasznélvezője Nyugat-Európa marad!

Ugyan még hiányzik a román-magyar,

és a horvát-magyar határkeresztező földgázvezeték kétirányúsítása, viszont ez utóbbi tekintetében bizakodásra ad okot a horvát fél elkötelezettsége az LNG-terminal megépítése mellett. Ez a fejlesztés a közös érdekű projektek megfelelő ütemű finanszírozásával és megvalósulásával hazánk számára megnyitja a kaput a cseppfolyós földgáz (és ez által új importforrások) piacára.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az energiafüggettség csökkentésében nem elhanyagolható szerepet játszik a hazai szénhidrogén-kutatás és -kitermelés. A magyarországi termelés fedezi kőolaj-szükségletünk tizedét, földgázfogyasztásunk negyedét.

Ugyanakkor nagy kihívást jelent, hogy 2013 óta az irányadó Brent kőolaj ára napjainkra több mint 60%-kal csökkent. Emiatt az olaj- és gázipar vállalatai a kutatás-termelésre fordított beruházási költségeiket számottevően csökkentették.

Ezért határozott és jelentős kormányzati intézkedésekre volt szükség ahhoz, hogy a szektorba irányuló befektetések megmaradjanak és tovább bővüljenek Magyarországon.

Jó hír, hogy fáradozásaink meghozták a várt eredményt.

A negatív iparági tendenciák ellenére figyelemre méltó, hogy a megjelent bányászati koncessziós pályázatainkat a növekvő verseny, és fokozódó befektetői érdeklődés jellemezte.

Nem tétlenkedtünk, hiszen 2013 óta összesen 28 szénhidrogén-, 5 geotermikus és 1 barnakőszén pályázati felhívást jelentettünk meg.

Az érdeklődők az első három tender pályázati kiírásaiból összesen 122 darabot vásároltak, a megjelent felhívásokra pedig összesen 31 pályázatot nyújtottak be.

Aktív volt a vállalkozók és befektetők részére történő adatszolgáltatás is. Az ebből származó bevétel 2015-ben már meghaladta a 100 millió forintot.

A lezárult tendereken 17 terület esetében jött létre koncessziós szerződéskötés, amely eredményeként összesen 6 milliárd 370 millió forint koncessziós díj folyt be az állami költségvetésbe.

Ezen sikerekhez jelentős mértékben hozzájárult a Magyar Bányászati és Földtani

Hivatal, továbbá a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet tevékenysége is.

A hazai ásványkincs-vagyon ellátásbiztonságot is fokozó hasznosítása érdekében idén már a negyedik alkalommal tett közzé bányászati koncessziós felhívásokat a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, amelyekre szeptember 27. és 28. a pályázatok benyújtási dátuma.

Az eddigi pályázati tapasztalatokat, a befektetői visszajelzéseket és a nemzetközi iparági trendeket is figyelembe véve korábban az Országgyűlés 12-ről 2%-ra csökkentette a nem-konvencionális földgáz kitermelése után fizetendő bányajáradékot.

Míg a legfrissebb szénhidrogén koncessziós pályázatok esetében a részvételi díjat 10 millió Ft-ról 7 millió Ft-ra, a minimális bányajáradékot pedig – a megnehezült piaci feltételek miatt – 19-ről 16%-ra csökkentettük.

Bizom benne, hogy ezek a változtatások ösztönöznenek a tendereken való részvételre, és a verseny révén továbbra is biztosított marad az elérhető legmagasabb állami bevétel.

Lényeges hangsúlyoznom ugyanakkor, hogy szén feltárására és kitermelésére, valamint geotermikus energia kutatására irányuló pályázatot a kormányzat a későbbiekben is csak megalapozott befektetői kezdeményezésre kíván meghirdetni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A bányászati koncessziók mellett szükségesnek tartom, hogy röviden kitérjek a hazai ásványkincs-vagyon más, szintén jelentős elemeire is.

Az építőipari ásványok közül jelentős a homok és kavics kitermelése hazánkban, mely a 2014. évi 21,6 millió m³ után 2015-ben 17,6 millió m³-re csökkent, ugyanakkor a kővek kibányászott mennyisége 2012 óta folyamatosan nőtt, 2015-ben elérte a 7,1 millió m³-t.

Ezen nyersanyagok fontos szerepet töltenek be az építőipari termelésnek (az épületek és egyéb építmények, mint például az út-és vasútépítés) a hazai bányászat bázisán megvalósuló szinten tartásában.

A magyar gazdaság kilátásai kedvezőek, ami az építőiparra is pozitív hatással lesz.

A versenyszféra bővülő beruházásai, az uniós forrásból megvalósuló fejlesztések,

illetve a lakásépítések egyaránt támogatják a magyar építőipar fellendülését, emellett a kormány ösztönözni kívánja a minőségi javulást, az energia-és anyag-hatékony beruházásokat is.

A hazai építőipari ásványok intenzív felhasználása hozzájárul – a részben a Modern városok programban vállalt – a biztonságos közlekedést szolgáló közútfejlesztési projektek és az elindított komplex útfelújítási program tervezett megvalósulásához is.

A környezettudatos szemlélet széleskörű terjedésével a mezőgazdaságban is egyre hangsúlyosabbá válik az ökológia gazdálkodás szerepe.

A Földművelésügyi Minisztériummal együtt úgy véljük, különösen fontos a vegyszermentes növénytermesztés alapját jelentő talaj termőképességének megőrzése.

Meggyőződésünk, amennyiben a magyar termőföld minél nagyobb arányban a mezőgazdaságból élő tulajdonosok kezébe kerül, akkor a föld termőképességének javítása az eddigieknél sokkal hangsúlyosabb és fontosabb lesz.

Arra próbáljuk ösztönözni a gazdákat, hogy minél nagyobb arányban használják a magyar föld javítására és a termelékenység fokozására ezen kiváló fizikai és kémiai adottságokkal rendelkező, hazai nemfemes ásványi nyersanyagokat.

A Magyarországon kitermelhető mészkő és dolomit hasznosításával növelhető az elsavasodott talajok mész-és magnéziumtartalma.

Nagyobb mennyiségű, kitermelhető készletekkel rendelkezik hazánk olyan ásványi nyersanyagokból is, amelyek javíthatják a gyengébb minőségű, többnyi-

re homokos talajok szervesanyag-tartalmát.

Ezenfelül a talajjavító hazai ásványi nyersanyagok – mint például a bentonitos nemes-agyag és a zeolitos riolitufa – kiválóan hasznosíthatók a talajok ion-és vízháztartásának fenntartására és javítására.

Már elindult a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet és a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal közös projektje, amelyvel világos képet kaphatunk a hazai szervesanyag-tartalmú kőzetek, karbonátok és nemes-agyagok elterjedéséről és kitermelhető mennyiségéről. Az eredmények és adatok összesítve, egy térinformatikai adatbázisban lesznek a jövőben elérhetők.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az elmúlt évben egy, a hazai bányászat szomorú eseményének is tanúi lehettünk.

Sajnos, bezárta kapuit az utolsó hazai ércbányák egyike, az úrkúti mangánbánya.

A történet azért is elgondolkodtató, mivel az itt bányászott nyersanyagnak lassan két évtizede a Dunaferri volt az egyetlen vásárlója.

A realitásokkal nehéz szembemenni, ezt mindannyian tudjuk.

A korábbiaktól eltérően a bányászati és az erőművi szektor vállalataira (fennmaradásuk érdekében) egyre nagyobb nyomással nehezedik a piaci változások nyomán követésének és rugalmas kezelésének kényszere.

A belső és külső környezet folyamatos monitoringja mellett nélkülözhetetlen a gazdaságossági és kockázati tényezők rendszeres és együttes mérlegelése, a piaci folyamatokhoz igazodó, felelős üzleti döntések időben történő meghozatalához.

Ezért és a legnagyobb jó szándék mellett, nem lehet elégszer hangsúlyoznunk,

hogy minden bányászati tevékenység során szem előtt kell tartani a műszaki és a természeti kockázati elemek által meghatározott megvalósíthatóságot.

Valamint tekintettel kell lenni – az üzleti döntések meghozatala során – a gazdaságosság kritériumára is. Tisztában kell lennünk azzal, hogy milyen mértékben segítik elő a felhasználási célok megvalósulását a rendelkezésre álló bányászati technológiák az aktuális gazdasági, piaci és társadalmi folyamatok mellett.

A bányák gazdaságos üzemeltetése napjainkban csak akkor lehetséges, ha azok piaci alapon is képesek biztosítani a működést, korszerű technológiát alkalmazó gépesített módszerekre alapozottak, mérethatékonyak, és emellett a szigorodó környezetvédelmi kritériumoknak, valamint a hazai és EU-s előírásoknak is megfelelnek.

A jövő modern vállalkozásainak/vállalatainak sikere és eredményessége abban rejlik, minél nagyobb mértékben képesek módót és lehetőségeket biztosítani arra, hogy hasznosuljanak az üzemeltetésben és a kitermelésben rejlő speciális adottságok, potenciálok és szinergiák.

Jó példaként szeretném említeni Gyöngyös térségének elsődleges nyersanyag-hasznosító erőművét, a Mátrai Erőmű Zrt-t, amely – számolva a lejáró élettartamú lignitblokkokkal – programot dolgozott ki a fenntartható szénalapú áramtermelésre.

A jövőbeli fejlesztésekkel tervezetten a már kötelezően alkalmazandó CCS-technológia és az időközben szigorodott károsanyag-kibocsátási normák elvárásainak is képes lesz megfelelni az erőmű, hozzájárulva az ország biztonságos villamosenergia-ellátásához.

A vállalat, felelős portfólió bővítését jelzi a 2015. év őszén üzembe helyezett, 16 megawattos fotovoltaiikus erőmű is, amelyel az erőmű bekerült Közép-Európa legnagyobb kapcsolt szén- és megújuló-energia erőművei közé.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Beszédem elején említettem, hogy a hazai energiapolitika megvalósításának egyik eszköze a kormányzat aktív szerepvállalása.

Ez azonban nem csak a hazai energiarendszert alkotó elemek fokozódó állami tulajdonlását jelenti, hanem a felelős működtetést, továbbá a nemzetközi és EU-s előírásokhoz igazított jogszabályalkotási tevékenységet is.

A háttérintézmények átalakítása tekintetében a bányásztársadalom számára is megelégedettségre okot adó döntés született.

Lehetőséget kaptunk arra, hogy a jelenlegi átalakítások ellenére meg tudtuk őrizni a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalt, valamint a Magyar Földtani és Geofizikai Intézetet. A kormányzati célokkal összhangban az intézmények átalakítása során a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő, olyan hatékony struktúrát kívánunk kialakítani, mely támogatja a piaci alapú bányászati beruházások létrejöttét.

Ezen túlmenően még idén ősszel sor kerül a szakma részéről megfogalmazott jogszabály-módosítási kezdeményezések megvitatása.

A bányászati iparágat érintő eddigi jogalkotói tevékenységünk kapcsán úgy ítélik meg, hogy az 1993 óta többször módosított, jelenleg hatályos bányászatról szóló törvény, annak teljes jogszabályi környezettel való koherenciája, a legjobb iparági

gyakorlattal való összhangja vizsgálatra szorul.

Ezért a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium kezdeményezte egy egységes, a nemzetközi gyakorlatoknak megfelelő, korszerű bányászati szabályozás előkészítését, amely során számítunk az érdekképviseltek aktív közreműködésére.

A következő időszakban tehát az intenzív egyeztetéseké lesz a főszerep.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nagy örömöm számomra, hogy az idei bányásznapot Gyöngyösön, a Mátrai Erőmű Zrt. és a Mátrás bányászok vendégeként ünnepelhetem Önökkel.

Külön megtszítottetés számomra, hogy a mai ünnepség keretében miniszteri kiténtetéseket adhatok át a szakma jeles képviselőinek.

Úgy vélelem, mindannyian, akik a bányász szakmát választották hivatásul és a bányászatban, mint iparágban dolgoznak, különböző munkakörökben egyenként járulnak hozzá az ország biztonságos energiaellátásához és a magyar gazdaság fellendítéséhez.

A bányász társadalom kitartását, áldozatos munkáját a Bányásznapi Országos Központi Ünnepege alkalmából tisztelettel köszönöm.

Szeretném elismerésemet kifejezni a szakma valamennyi képviselőjének fáradhatatlan munkájukért, az iparágban évről évre bizonyított helytállásukért.

Hivatásuk iránti elkötelezettségük megőrzéséhez jó egészséget, a hazai bányászatban rejlő lehetőségek kihasználásához pedig mindannyiuknak hatékony párbeszédet és eredményes szakmai munkát kívánok!

Jó szerencsét!

Kitüntetettjeink

Bányásznapi országos központi ünnepsége
2016. szeptember 1.

„Kiváló Bányász” kitüntetésben részesült:

Árgyelán József Tibor a NITROKÉMIA Zrt. projekt mérnöke. *Bártfai János* a Mátrai Erőmű Zrt. kotrómestere. *Bella Gyula* a Readymix Hungária Kft. regionális termelésirányítója. *Bianchini László* a Wienerberger Zrt. bányamestere. *Bodnár Csaba* az OMYA Hungária Kft. diszpécser. *Bodócs Attila* a MOL Nyrt. termelőmestere. *Dargai Sándor* a Mátrai Erőmű Zrt. rakodómestere. *Deák Ferenc* a KÓKA Kft. bányaműszaki vezetője. *Hopka József* a MERT Zrt. Visontai Gépészeti Karbantartó Osztály gépész művezetője. *Kaszás József* a Basalt-Középkő Kft. műszakvezetője. *Kató László Attila* a ROTARY Fűrási Zrt. főfűrómestere. *Kiss Tibor* a MOL Nyrt. általános műszerésze. *Kovács Zoltán Károly* a Mátrai Erőmű Zrt. Bükksábrányi Bánya lakatos. *Lukács Ernő* a Magyar Földgáztároló Zrt. műszakfelelőse. *Magyari Péter* a Rikopet Kft. termelőmestere. *Markhóti Béla* a GEOINFORM Kft. senior szelvényezője. *Mizsák Sándor* a Perlit-92 Kft. műszaki vezetője. *Molnár Sándor* a Lasselsberger Hungária Kft. TMK műhelyfőnöke (BDSZ). *Moncsik Imre* a BAUMIT Kft. kőbánya üzemvezetője. *Mórocz Norbert* a Lasselsberger Hungária Kft. osztályo-

zó kezelője. *Nagy Sándor* az MMBF Földgáztároló Zrt. termelőmestere. *Novák Béla* az Ormoszén Zrt. osztályozó gépkezelője. *Nyerges Zoltán* a MOL Nyrt. termelőmestere. *Orovecz László* az O&G Development Kft. Operations Managere. *Szabó Zoltán* a MOL Nyrt. termelőmestere. *Szebenyi Géza* a MECSEKÉRC Zrt. vezető értelmező geológusa. *Takács István* a COLAS Északkő Kft. lakatos. *Tari László* az MMBF Földgáztároló Zrt. termelőmestere. *Vörös László* a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányazem villamos vezetője (BDSZ).

Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben részesült:

Böhm Balázs a COLAS Északkő Kft. műszaki igazgatója (OMBKE). *Gross Tamás* a Baranya Megyei Kormányhivatal bányafelügyeleti főmunkatársa. *Horváth Györgyné* a Párok-Trans Kft. adminisztrátora. *Dr. Horváth Zoltán* a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet főosztályvezetője. *Kiripolszki Jánosné* a Pest Megyei Kormányhivatal

bányafelügyeleti ügyintézője. *Dr. Kovács Gábor* a Veszprém Megyei Kormányhivatal bányafelügyeleti vezető tanácsosa. *Kőrösi Tamás* a Magyar Energetikai és Közműi Hivatal nemzetközi gázipari szakértője OMBKE. *Dr. Lebó Györgyi* a BAZ Megyei Kormányhivatal bányafelügyeleti főtanácsos. *Ondok Ferenc István* a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal bányafelügyeleti mér-

nőke. *Pápis László* a Mátrai Erőmű Zrt. kiemelt szakértője (BDSZ). *Sipos István* a COLAS Északkő Kft. gépészeti főmérnöke. *Sóki József* a MOL Nyrt. fűrási tervezőmérnöke. *Tamás Péter* a MECSEKÉRC Zrt. vizsgáló laboratórium vezetője. *Varga József* a Mátrai Erőmű Zrt. osztályvezetője. *Zsadányi Éva* a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal geofizikai adattári szakreferense.

A BÁNYAIPARI ÁGAZATI PÁRBESZÉD FEJLESZTÉSÉÉRT EMLÉKÉRM kitüntetésben részesült
Illés Róbert, a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányazem Szakszervezeti Bizottságának titkára.

„Bányász Szolgálati Oklevél” kitüntetésben részesült:

45 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Papp József a Lasselsberger Hungária Kft. TMK csoportvezetője

40 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Cselei Zoltán a MECSEKÉRC Zrt. személygépkocsi vezető, gépjármű ügyintézője. *Horváth Mihály* az ÉDV Zrt. földalatti lakatos. *Lakatos Lajos* a Bányavagyon-hasznosító NK Kft. vegyipari technikusa. *Sebestyén János* a Mélyfűrási Információ Szolgáltató Kft. felszíni Kútszerviz Senior csoportvezetője. *Szalai Ferenc* a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal bányafelügyeleti főmérnöke. *Varga Ferenc* a ROTARY Fűrási Zrt. Szervizek kulcsosa.

35 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Gombárné Forgács Gizella a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal osztályvezetője. *Horváth Gyula* a Bányavagyon -hasznosító Kft. CH üzletág vezetője. *Kősa Ferenc* a Kvarchomok Kft értékesítési vezetője.

30 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Lendvai Lajos Sándor a Rotary Zrt. főmotorosa.

25 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Varga Zsolt az EOSZÉN Kft. földalatti villanyszerelője.

20 ÉVES SZOLGÁLATÉRT:

Bogsán Zsolt az Üveg-Ásvány Kft. felelős műszaki vezetője.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a településen élő aktív- és nyugdíjas bányászközösségek támogatásáért, a bányász emlékek és hagyományok ápolásáért a helyi szervezetek javaslatára emléklapot és ezüst bányászgyűrűt adományozott *Juhászné Barkóczy Éva* asszonynak Petőfibánya község polgármesterének. *Lazók Zoltán* úrnak Oroszlány város polgármesterének. *Sulyok Oszkár Jánosné* asszonynak Karancsalja község polgármesterének.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a bányász kulturális örökség és hagyományörzés terén végzett kiemelkedő munkásságának elismeréseként Művészeti Nívódíjat adományozott a Bányász-Kohász Dalkör és a kórus vezetője *Diósi János* részére. A Bakonycsernyei Bányász Asszonykórus és a kórus vezetője *Boros Miklósné* részére. A Sárissápi Szlovák Pávákör és a népdalkör vezetője *Baumstark Istvánné* részére. A Tibolddarócú Népdalkör és a kör vezetője *Homonyik B. Istvánné* részére. *K. Kovács József* fafaragó részére.

Dr. Valaska József, a ME Zrt igazgatótanácsának elnöke

Nagyon nagy tisztelettel köszöntöm önöket a Mátra és a Bükk térségének legnagyobb bánya-erőmű vállalkozása igazgatóságának nevében. Köszönöm, hogy eljöttek.

Örülök annak is, hogy újra házigazdái lehetünk a bányászok ünnepének és így a figyelem is ráirányulhat a bányászatban egyre jobban visszaszoruló szénbányászatra. Ahogy az államtitkár úr is bemutatta az ágazat szerkezetét, a szénbányászati szegmens egyre szűkül, a Mátra azonban megőrizte a pozícióját, ma is Magyarország energiafelhasználásának a

tizenöt százalékát adja, nyolc-kilencmillió tonna szén hozza a felszínre. Összességében kilencezer háromszáz embert foglalkoztat, közvetlenül a vállalatnál, az ipari parkban, illetve az alvállalkozóin keresztül, a beszállítói szférában, itt az Észak-magyarországi régióban. Nagyon fontos rámutatnunk arra, hogy ebben az egyébként importtal bőségesen rendelkező és import villamos energiában bővelkedő világban a Mátra nem egyszerű villamos energiatermelő, hanem a különböző magyar villamos energia rendszerek fontos szabályozó eleme. Különösen az Észak-magyarországi régióban, s a hálózatok egyensúlyának a fenntartásában nagyon fontos szerepet tölt be. A szén, és ez által a Mátra, a magyar energia ipar egyik – szeretnénk hinni – meghatározó eleme. Köszönet illeti az energetikai kormányzatot azért, hogy az újkori Magyarország történetében először vállalta fel, hogy az atom és a megújuló energiák mellett a fosszilis, a szén továbbra is a nemzet energiastratégiájának, energiagazdálkodásának része.

Egy alpillére e stratégiának és ez tulaj-

donképpen gondolkodásra ad lehetőséget és bizakodásra ad okot. A Mátra stratégiája ezzel a nemzeti energiastratégiával összhangban, alapvetően, három pillérre épül. Részben a hazai lignit hosszú távú hasznosítása, a megújuló energiák hasznosítása (biomassza, napenergia), s harmadik elemként az energiatárolás. A három szegmens egymással nagyon szoros kapcsolatban van. Hiszen a dekarbonizálódó Európában a jövő évtized végére csak a tisztaszen erőművek maradhatnak fenn. Ez azt jelenti, hogy hagyományos szénérművek széndioxid leválasztás és feldolgozás nélkül nem élnek túl a következő évtizedet. A Mátrának is erre kell koncentrálnia. Ezért is investálunk a jelen fázisban is a napenergiába. Közel hatvan megawatt kapacitást szeretnénk elérni a jövő év végéig. Ezért irányította a Mátra a kutatásait az energiatárolás felé is, hiszen ma, ebben az egyébként megújuló energiában rendkívül dinamikusan fejlődő Európában azok az országok tudják a legnagyobb hasznot hozni a saját nemzetük számára, amelyeknek nagy tárolóka-

pacitásai vannak. Ilyenek az északi skandináv államok és ilyen a szomszédunk, Ausztria.

Azt tudom mondani, hogy a mátrai szakemberek elkötelezettek a jövő építésében, elkötelezettek ebben az energetikai szegmensben, s meg is akarom őket tartani. Ehhez azonban növekvő bérekre, biztos munkahelyekre van szükség, de ennek a biztosítása, a jelenlegi helyzetben, kezd egyre nehezebbé válni.

Ahogy azt önök is tudják: a szubvencionált német megújuló termelés önmagában huszonhárom milliárd euróval támogatja, ezáltal torzítja a német energiatermelő szektort, és a tervezett és a részlegesen már bevezetett tízmilliárd eurós éves tartaléktartási szubvenció a szén és az atom ágazatban gyakorlatilag, teljes egészében felborította az árérték arányokat a villamosenergia-termelő ágazatban. Magával hozta a nagykereskedelmi áram árak egyre nagyobb zuhanását, s tulajdonképpen azt kell mondanom, hogy ma a nagykereskedelmi áram árak gyakorlatilag 25-30%-al alacsonyabbak, mint tíz évvel ezelőtt voltak.

Ezen a mai ünnepen, tényleg őszinte köszönet és elismerés a kormányzatnak, hogy frekvencián kezelte a bányászatot, odafigyelt minden szegmensére – s nemcsak a szénről beszélek -, de szeretném ráirányítani a figyelmet arra, hogy a hazai áramtermelés, s itt nem csak a fosszilis alapú áramtermelésről van szó, nemzeti reprezentatív támogató rendszerek létrejötte nélkül nem tud fennmaradni. Ezt Németország úgy kezelte, hogy direkt tartaléktartási szubvenciót ad nagy erőműtársaságoknak, a franciák és a lengyelek egyszerűen kezelik, a spanyolok és a portugálok kapacitás-piacokat vezettek és vezetnek be, így Magyarországnak is valamelyik reprezentatív irányba el kell mozdulnia az elkövetkezendő időszakban.

Ma azonban ezen az ünnepen az a legfontosabb, hogy köszönetet mondjunk a bányászoknak, az elkötelezettségükért, az elmúlt évek sikereiért, amelyre a jövőt építeni tudjuk. Maradjanak továbbra is iparágunk elkötelezettjei. Ehhez kívánok a bányászok köszöntésével, jó szerencsét!

Már csak szerény emlékezés a Bányásznapi Ajkán

Szeptember első vasárnapja immár hatvanhatodik éve a magyar bányászok napja. Ezen a napon ismét együtt emlékeztek, s visszatekintettek a megtett útra. A 66. Bányásznapi eléggé szerényre sikerült Ajkán, a korábbi évek háromnapos ünnepeiből háromnapos koszorúzások lettek csupán helyi rendezvényekkel, elmaradtak a központi szórakoztató műsorok, a bányász kulturális egyesületek színvonalas előadásai, elmaradt a hagyományos ajkai bányászokat köszöntő ünnepi beszéd is. Akkor nézzük azt, ami megmaradt.

Emlékezés a padragi bánya bejáratánál

Az idei bányásznapi rendezvények első napján, pénteken a padragkúti bánya bejáratánál tíz éve felállított emlékműnél tisztelegtek a bányászok bátor helytállása előtt. Az ünnepi elnök elmondta a Bányász Himnuszt, majd emlékeztek volt munkahelyükre, amely tisztes munkát, megélhetést biztosított számukra. Emlékeztek arra a huszonhárom bányásztársukra, akiket munkahelyi balesetben vesztek el. Emlékeztek azokra a bányásztársaikra is, akik az egyre idősödő bányásztársadalomból már nem lehetnek közöttük. Már tizenkilenc éve bezárt a padragi bánya, de szívükben még tovább él munkahelyük szeretete, hiszen aki egyszer eljegyezte magát ezzel az emberpróbáló, naponta újabb és újabb kihívásokat jelentő szakmával, annak élete örök élményt adó részévé válik a bányászat. Életüké vált az egymásra utaltság, a szolidaritás, a

Volt egyszer egy Bányászati Aknamélyítő Vállalat

A koszorúzás után Előzetes a 110 évből címmel kiállításal egybekötött előadás hangzott el a padragkúti művelődési ház nagytermében a Bányászati Aknamélyítő Vállalat közelgő évfordulója alkalmából. Tóth Árpád nyugalmazott vezérigazgató ismertette a vállalat történetét, szakembereinek műszaki tevékenységét. A Bányászati Aknamélyítő Vállalat (BAV) 1948-ban alakult meg Bányászati Mélyépítő Nemzeti Vállalat néven a Heinrich-Frölich és Klüpfel (HFK) cég államosításával. A német cég 1907-ben telepedett meg Magyarországon és a bányáépítésben mind kapacitás, mind szakértelem tekintetében versenytárs nélkül állt. A második világháború után a szakembergárda már az állami vállalat keretében vett részt a különösen nagy szénbányászati fejlesztésekben. Ekkor épültek többek között a balinkai, a várpáloői, a sárisápi és a komlóői új bányák, majd az ötvenes évek végén már elkezdődtek a bauxit és urán feltárások is, amelyekben a BAV orosz-lángrészt képviselt. Az újabb fellendülés a hetvenes évek végén, a nyolcvanas évek elején, sőt közepén következett be, amikor az állami nagyberuházások – uránfejlesztés, Recsk, Eöcs és Liász programok – kivitelezésében kapott kiemelt szerepet. A cég a felszámolási eljárás során 2006-ban fejezte be tevékenységét.

A padragkúti rendezvényt az Ajka-Padragkút Néptáncgyűttes színvonalas műsora zárta.

Bányász Fúvósenekar rendezett zenés ébresztőt a város különböző pontjain. Pattogós indulóikkal, az alkalomhoz illő dallamaikkal körbejárták Padragkút, Ajka belváros, a Bányásztelep, valamint Csingervölgy utcáit.

Dél előtt a Csingervölgyi Bányász Emlékparkban, az Ármin-bánya dolgozóinak emlékére állított szobor mellett hangzott fel ismét a Bányász Himnusz. A szervező Csingervölgyért Egyesület képviselőjében Gerencsér Hilda köszöntötte a résztvevőket, majd Horváth Károly bányamérnök ünnepi megemlékezésében felidézte Csingervölgy múltját, hogy a mai fiatalok is tudják, mit jelentett bányásznak lenni, és a szénpor-tól fekete bányászok életét állította példaként a hallgatóság elé. Kihangsúlyozta, hogy a város bányászai országosan is elismertek voltak, többeket Kossuth- és Állami Díjjal tüntettek ki. A város egyik büszkesége, a Bányászati Múzeum több mint ötven éve fogadja az ipartörténet iránt érdeklődőket. Az esti programban régi bányásznapi történeteket idéztek fel egy kis retróműsor kíséretében.

Majd koradélután csendbe burkolózt a Parkerdő. A Bányászati Múzeum kertjében a szénbányászat és erőműves áldozatok emlékére felállított kopjafánál hajtott föl fejjel tisztelegtek a vendégek az előtt a 175 ember márványba vésett emléktáblája előtt, akik társaikhoz hasonlóan bizakodva szálltak le a föld mélyébe, de feljönni már nem tudtak többé, befejezetlenül hagyták életük sok megkezdett feladatát. Az Ajka Városi Bányász Fúvósenekar térzenéjének felhangzásakor sok-sok évre visszatekintő pillanat idéződött fel a bányagépek között. Ajka város önkormányzatának, a Bakonyi Erőmű Zrt., a bányász hagyományápolók, a bányász szakszervezetek, civil szervezetek képviselői helyezték el az emlékezés és tisztelet koszorúit.

Ezt követően a város központjában, a Hild-parkban, az 1984-ben felállított, Marton László szobrászművész által alkotott bányászemlékműnél hajtottak fejet és emlékeztek az egykori virágzó iparágra, azokra a bányászokra, hősiess munkájukra, akik nap mint nap leszálltak a föld alá. Az emlékműnél Bíróné Bognár Ágnes Osváth Imre bányászversét mondta el, Blaskó Sándor, a Padragi Bányász Hagományápoló Kör elnökének ünnepi megemlékezését követően a Padragi Bányász Férfikórus és a Forrási Női Kar adott műsort, majd az előbbi helyszínekhez hasonlóan ugyanazokkal a szereplőkkel itt is koszorúzással zárult a megemlékezés.

Említettük, hogy a belvárosi Agoraterén elmaradtak a hagyományos rendezvények és az ünnepi beszéd, ezért úgy gondoltuk, a BANYAMUNKÁS

emlékezik az ajkai bányászokra, akik munkájukra és múltjukra büszkék lehetnek, de már tizenkét éve sem jelenük, sem jövőjük nincs Ajkán. 2004-ben

bányászat teljesítette a magyar iparfejlesztésben betöltött küldetését, ezért bányászaink büszkék lehetnek múltjukra. Rengeteget lehetett tanulni tőlük, többek

ugyanis 139 évi bányászok után kijött az utolsó csille szén az ajkai bányából. A föld alatt most már magukra hagyott vágatok szunnyadnak éji sötétségben. Nem veri fel többé csendjüket a csillék futása, a csákányok kopogása, a maróhengerek zöreje. A telepek

között azt, hogy milyen fontos az ember életében az összefogás, mert a bányászok egymás nélkül semmit sem értek volna. Hiszen mindig csapatban, társakkal dolgoztak együtt, becsülték a közös munkát és egymást. Életelemükké vált az egymásrautaltság, az egységbe sűrítő

végleg kimerültek, az ajkai bányák mélyében a csend tizenkét éve visszahódította birodalmát most már az idők végtelenségéig.

Az ajkai bányászok nagy szaktudással, odaadással dolgozták végig a közel másfél évszázadot. Életük formálása közben számtalanszor meg kellett küzdeniük a természet vak és vad erőivel, dacolni a mostoha körülményekkel, a föld kegyetlenül nehéz robbantó erejével, a lappangó bányatüzekkel, vízbetörésekkel, sújtóléggel, a metánnal azért, hogy a föld felszínén jobb legyen az élet embertársaiknak. Méltósággal, emelt fővel kimondhatjuk, hogy az ajkai

figyelem, a mélyben szövődő barátság. Itt mindenki mindenkiért dolgozott.

Tehát az ajkai szénbányászat már véglegesen a múlté. Nem marad más, ezt a szép szakmakultúrát a jövőben is mindenképpen meg kell őrizni, nem szabad hagyni, hogy a feledés homálya elfedje. A hagyományok őrzése a bányák megszűnése után talán napjainkban elszántabb, mint valaha, mert amíg emlékezünk, addig él a bányászat, s beszélnek róla a megőrzött tárgyi emlékek.

Az lesz az igazi, ha a jövő bánya nélküli bányásznapi az emlékezés, a békesség napjai lesznek! Hogy reményünk ne maradjon csupán remény,

mélybe szövődő és eltéphetetlen barátság. Koszorúzás zárta a megemlékezést az ajkai önkormányzat, bányász szakszervezetek, nyugdíjas klubok, civil szervezetek részvételével.

Magukra hagyott vágatok szunnyadnak

A mosodik napon, szombaton reggel, a bányászok főnapján az Ajka Városi

Ajkán és Padragkúton Szent Borbála vigyázó tekintete őrökdi felettünk, hogy még véletlenül se felejtjük el igéretünket!

Hangulatos befejezése volt a bányász-ünnep második napjának a parkerdei fáklás felvonulás. A résztvevők hűen emlékeztek meg Gazdag György egykori főmérnök visszaemlékezési alapján az 1909. január 14-ei bányászercsétlenség ötvenöt áldozatáról a tragédia helyszínén lévő emlékműnél. Kegyelettel emlékeztek az elhunytakra a lángokkal megvilágított parkerdei ösvényen.

A hagyományt kötelességünk tovább ápolni

Az évforduló harmadik napjára, vasárnapra is jutott bányásznapi ünnepély. Délután a padragkúti Bányász és Kegyeleti Parkban lévő Borbála szobornál a Civil Fórum Padragkútért Egyesület rendezésében szépszámmal tisztelegtek az egykori bányászok, családtagok, vendégek a padragi bányában munkahelyi balesetben életüket vesztett huszonhárom bányász előtt. A megemlékezés Vargáné Parragh Leonóra konferálása mellett a Bányász Himnusz csodá-

latos dallamaival kezdődött. A Jubilate Női Kar műsora után Szabóné Preininger Csilla mondott verset, majd következett az ünnepi beszéd.

Puskás Károly önkormányzati képviselő mondott színvonalas emlékbeszédet, amelynek vezérfonala a hagyományörzés fontossága és továbbvitele volt. – A Bányásznapi megfelelő alkalom

arra, hogy visszatekintsünk múltunkra. Az elmúlt évtizedek a bányák bezárásáról szóltak, ezért az elmúlt időszakban felerősödött a hagyományörzés. Egyre több helyen ismerik fel ennek a szükségességét, elsősorban a helyi szervezetek erőfeszítéseinek köszönhetően. Padragkút büszke lehet arra, hogy ilyen magas szinten végzik a bányászahagyományok ápolását, pedig jövőre már húsz éve lesz, hogy befejeződött településünkön a bányászati tevékenység. Ez is azt mutatja, hogy Padragkút és lakói nem felejtették el, hogy mit köszönhetnek a település szépülésében, gazdagodásában az egykori bányászoknak. Emlékezzünk a megélhetést biztosító bányára, a bányászainkra, azok családtagjaira, akik biztos háttérrel támogatták a föld felszíne alá szállókat. Mi, akik itt élünk Padragkúton, példamutatóan ápoljuk a bányászat teremtette hagyományokat. Számos aktív szervezet viseli szívén a bányászahagyományok-, a bányászskultúra megőrzését. A megőrzött szokások, eszközök, relikviák segítenek az emlékek frissen tartásában. A hagyomány-ápolók rendezvényeiken szinte jelen idejűvé teszik a régmúltat, együtt elevenítik fel újra a munka során előfordult – ma már mulatságos – történeteket, a vidám, önfelelt bányásznapiakat, a szakestélyeket. Ezt a hagyományt kötelességünk továbbápolni. Az apák kötelessége továbbadni fiaiknak a bányászahagyományok megőrzésének gyönyörű kihívását – zárta ünnepi gondolatait a városrész önkormányzati képviselője. Az ünnepi beszéd után Ajka város önkormányzata,

helyi pártok, a Bakonyi Erőmű, nyugdíjas szakszervezetek, nyugdíjas klubok, civil szervezetek képviselői helyezték el a megemlékezés koszorúit. A településen élő magánszemélyek is virágcsokrokkal, mécsesekkel tisztelegtek bányászmúltunk és az elhunytak előtt. Szintén vasárnap délután tartottak ünnepi szentmisét a csingeri kápolnában felszentelésének tizedik évfordulóján. Emlékeztek azokról a bányászokról, akik közöttünk élnek és azokról is, akik már eltávoztak közülünk. A bányászok a régi időkben tudták, hogy csak a jó Istenbe vethetik bizalmukat, mert nincs az a technika, az a jól felszerelt bányá, ami százszázalékosan megvédhette az életüket. Mennyi és mennyi dolgot tettek, templomokat, kápolnákat építettek falvaikban és a bányák környékén, hogy kapcsolatba kerüljenek az Istennel, hogy legyen velük, védje meg őket és családjukat. A háromnapos ünnepségsorozatban a meglepően szerény körülmények ellenére a helyi szervezetek jövőtől felemelő érzés volt, s látszott az embereken, hogy az ajkaiak szívében a bányászat soha nem fog meghalni!!!

Toillár Sándor

A bányászok érdekeit szívügyének tekintette

Az élet számos területén többnyire csak azokat az embereket vesszük észre, akik refraktórfényben állnak, akik a sikereket aratják. Azokról, akik alázattal és nagy rajongással, de „csak” szürke eminenciásként ténykednek, kevés szó esik. Még akkor is, ha tetteik, munkájuk felbecsülhetetlen jelentőségű. Ajkán ilyen ember Bábits Gábor, a Bányász Nyugdíjas Szakszervezet a minap véglegesen „nyugdíjba” vonult elnöke.

Bábits Gábor 1938-ban született Bóden. 1955-ben Ajka-Csingervölgyben járáriskolát végzett. 1973-ig frontfejtési járárként dolgozott Jókai-bányán, később édesapja hivatását. Súlyos balesetet szenvedett 1973-ban. Azt követően felszíni munkát végzett. Ezután következtek a magasabb szintű tanulmányok az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen. Részt vett a szakszervezeti mozgalomban, titkár lett, majd bekerült a Veszprémi Szénbányák Vállalatközpontjába, ahol a szakszervezet kultúr- és tömegsport munkatársaként dolgozott. Évtizedekig tudóstója volt a Bányász és a Bányamunkás című lapoknak. Ebből a pozíciójából ment nyugdíjba 1993-ban. Utána választották meg az Ajkai Bányász Nyugdíjas Szakszervezet elnökének. Innen vonult 2014 decemberében véglegesen nyugdíjba. – Édesapám is a bányánál dolgozott, ebben a légkörben nőttem fel, s a bányászok iránti tisztelet, az összefogás, a szeretet szép példáját láttam mindig tőle. Az én

életemet is a bányászat töltötte ki, hiszen több mint húszéves járármunka, és több mint négy évtizedes bányász-szakszervezeti vezetőpozícióban töltött tevékenység áll mögöttem. A bányászokért öröm volt dolgozni, ennek rendeltet alá mindent. A közösségért, a rászorultakért való cselekvés határozta meg életemet, és ezáltal érzem boldognak magam most betegen is. Lényegében 1993-ban csak papíron mentem nyugdíjba, órákban számolva többet dolgoztam, mint aktív korban – jegyezte meg csendesen, szerényen, kedves mosollyal.

Akik ismerték Bábits Gábort, tudták róla, hogy szakszervezeti vezetőként az új, a korszerű munka „harcosa” volt. Gyűlölte a megszokottat, a kitaposott út kényelmét. Ezért tudott mindig megújulni, öröklifjú maradni! Az egykori bányászok közül még szerencsére sokan tudják, hogy nem volt különleges ember, de személye tiszteletet keltő, szavai komoly súllyal bírtak a dolgozók életében. Nem volt híve a sok beszédnek, nem kereste a cikornyás szavakat, határozott, következetes, csupaszív embernek ismertük meg, aki mindig átlagon felül többet tett le a közösség asztalára, s mindezt természetesnek, magától értődő dologként kezelte. A bányászok érdekeit mindig szívügyének tekintette, s több mint hat évtizedig fáradozott a gyümölcsök érlelésén. Igaz – elmondása szerint – semmi különös nem tett, csak mindig igyekezett valamit adni a közösségnek, az embereknek is! Szívvel-lélekkel dolgozott, ez volt a hitvallása. Fáradhatatlan volt a szakszervezeti munkában, örömet talált benne, mégis betegsége miatt 2014 decemberében véglegesen „nyugdíjba” vonult. Ekkor kapta meg a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének legmagasabb kitüntetését, a Kongresszusi Bányász Emlékérmét, amelyet Rabi Ferenc, a Bányá- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke adott át 2014. december 11-én, az Ajkai és Padragi Nyugdíjas Bányász Alapszervezetek által rendezett ünnepi gyűlésen. – Bevallom őszintén örül, nagyon jólesett, s azóta sem múlt el a megatottságom. A legnagyobb elismerés számomra, de ebben a kitüntetésben természetesen benne van az Ajkai Nyugdíjas Bányász Alapszervezet valamennyi tagjának áldozatos munkája, hozzáállása – mondta örömmel.

Látszott rajta, hogy őszintén örül. És tényleg, az ember csak annak tud örülni igazán, amiért megküzdött, megcsenvedett... Úgy érzi, hogy

Meghalt Pataky Péter

Lapzárta után érkezett a megdöbbentő hír: elhunyt Pataky Péter, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége és a Magyar Szakszervezeti Szövetség volt elnöke.

Halálával pótolhatatlan veszteség érte a magyar szakszervezeti mozgalmat.

Nyugodjék békében!

(A fotón Pataky Péter köszönti a bányászszakszervezet megalakulásának 100 éves évfordulója alkalmából rendezett emlékülés résztvevőit)

élete, eddigi munkája szép koronája ez a kitüntetés, amely boldogságot, betegségében „gyógyszert” jelent számára. Elmondta, hogy munkája megbecsülése korábban is megmutatkozott már, hiszen több rangos kitüntetés tulajdonosa. Hogy mégis mi volt a legszebb jutalma több mint hat évtizedes pályafutásának? – A bányászemberek szeretete, hálája, kedvessége, mosolya teljesen baráttá tette a kapcsolatot közöttünk. A legszebb jutalom, hogy a bányászok összetartó, egymást segítő közösségbe tartozhattam – válaszolta. Természetesen megkérdeztem, hogy milyen elismeréssel lenne még elégedett? – Ha a bányászok évek múlva is emlékeztükben tartanak, az lesz a legnagyobb elismerés számomra – mondta tömören.

Több mint négy évtized a bányászok szakszervezetében hatalmas idő, hogy minek volt köszönhető ez a hivatásának megingathatatlan hűsége? Munkáját mindenképpen hivatásnak tekintette és tekinti ma is, hiszen az ember hivatása egy életforma, ennek

Megemlékezés az egykori bányász vezetőről

Schalkhammer Antal szeptember 2-án lett volna 70 éves. Sajnos nem érte meg ezt a napot, amikor a tatabányai bányászok 120 éve indult és Tatabánya 70 éve lett város, melyek méltó megünneplésére „Jó szerencsét emlékével” készülünk.

Tóni – hiszen mindenki így hívta őt - sportolóként, ifjúsági vezetőként, szakszervezeti elnökként, izig-vérig bányásként, nagyon sokat tett a bányászokért, a bányászat fennmaradásáért.

Szakszervezeti vezetőként itthon

mindent alárendel. Mint mondta, a bányász-szakszervezetben sürített megtalálhatók a bányászat és az élet örömei, drámái, az emberi érzelmek megnyilvánulásai. – Én mindig nagyon jól éreztem magam a bányászok között, most is közéjük tartozom. Rájuk pedig a hűség jellemző – jegyezte meg.

Beszélgetésünk során arról is szó esett, hogy Ajkán tizenkét éve, 139 év után megszűnt a bányászat. Bábits Gábor nagyon szomorúan és rossz érzésekkel vette tudomásul, hogy az 1865 óta folytatott ajkai szénbányászat végleg befejeződött. Közel másfél évszázad alatt a környék mintegy százezer családja kapott tisztes megélhetést. Igaz, ez a munka áldozatokat is követelt. 175 bányásztársunk soha nem jött fel a bányából, életét adva a szakmáért.

Bábits Gábor nemcsak a szakszervezeti munkában jeleskedett, hanem a bányász kulturális és művészeti hagyományokat is évtizedek óta igyekezett ápolni és gazdagítani. Mindig nagy gondot fordított a bányászok

helyi pártok, a Bakonyi Erőmű, nyugdíjas szakszervezetek, nyugdíjas klubok, civil szervezetek képviselői helyezték el a megemlékezés koszorúit. A településen élő magánszemélyek is virágcsokrokkal, mécsesekkel tisztelegtek bányászmúltunk és az elhunytak előtt.

Szintén vasárnap délután tartottak ünnepi szentmisét a csingeri kápolnában felszentelésének tizedik évfordulóján. Emlékeztek azokról a bányászokról, akik közöttünk élnek és azokról is, akik már eltávoztak közülünk. A bányászok a régi időkben tudták, hogy csak a jó Istenbe vethetik bizalmukat, mert nincs az a technika, az a jól felszerelt bányá, ami százszázalékosan megvédhette az életüket. Mennyi és mennyi dolgot tettek, templomokat, kápolnákat építettek falvaikban és a bányák környékén, hogy kapcsolatba kerüljenek az Istennel, hogy legyen velük, védje meg őket és családjukat.

A háromnapos ünnepségsorozatban a meglepően szerény körülmények ellenére a helyi szervezetek jövőtől felemelő érzés volt, s látszott az embereken, hogy az ajkaiak szívében a bányászat soha nem fog meghalni!!!

Toillár Sándor

és külföldön egyaránt, a tudásával és rátermettségével nagy tekintélyt vívott ki a szakszervezeti mozgalomban, a bányász társadalomban, a szakma művelőinek és irányítóinak körében. Az idősekkel és fiatalokkal, vezetőkkel és dolgozókkal egyaránt nagyon közvetlen és baráti kapcsolatokat alakított ki.

1994-től két cikluson keresztül Tatabánya országgyűlési képviselőjeként arra törekedett, hogy a tatabányai bányászok 120 éves évfordulóján a városban legyenek új munkahelyek.

Élete végéig a bányászok, a rászoruló életkörülményeinek javításáért dolgozott.

Számtalan esetben saját anyagi forrásából nyújtott támogatást. Nagy figyelmet fordított a pályakezdőkre, nyugdíjasokra, sportolókra, vagyis mindenkire.

Halála után - 2002. február 22 - a BDSZ Tatabányai Szövetsége a tatabányai újtelepi temetőben emlékhelyet állíttatott tiszteletére és létrehozta a Schalkhammer Antal Alapítványt, ami a Tatabányán és környékén élő felsőfokú intézményekben tanulók megsegítésére jött létre.

A 66. Bányásznapi tatabányai rendezvénye keretében a bányász hősök sírjainak koszorúzásakor Tóni sírját is felkerestük és a 70. születésnapja alkalmából az emlékezés és a hála koszorúját helyeztük el.

Vasas Mihály

művelődési, kulturális fejlődésére. Alapító tagja volt a sikert sikerre halmozó Borostyán Férfikórusnak. Megszámlálhatatlan aranyminősítést érték el, ezenkívül hazai és nemzetközi Fesztivál Díjakat is sikerült szerezniük. Amikor harmonikát vett a kezébe, és elkezdett énekelni, élményt adó, különleges atmoszférát teremtett a hallgatóságnak. A zene szinte a „vérben” van. Több évtizedes művészeti tevékenységével meghódította a bányászközönséget. Ezt a munkáját is a BDSZ Egyéni Művészeti Nívó Díjjal ismerte el.

A fák törzsükben rajzolják a megélt időt. Pontosabban: mint az arcokra azt felvessik a szem körüli szarkalábak, ahogy jelzik az őszülő hajszálakat. Bábits Gábor fatörzsbe beszélgetésünk napján rajzolta a sors a hetvennyolcadik évgyűrűt. Csak így egyszerűen köszöntjük: Isten éltesen sokáig! Mielőbbi gyógyulást és még hosszabb életet kívánunk! A nyolcvanadikon és kilencvenedikén is szeretnénk köszönteni!

TS

A bányászat sorsa nálunk is bizonytalan

A Cseh Bányászszakszervezet (OS PHGN) két vezetője, Jan Šábel elnök és Jaromír Pytlík alelnök, rövid munkalátogatásra érkezett a BDSZ-hez, melynek egyik programpontjaként részt vettek az Országos Elnökség soros ülésén, ahol tájékoztatást adtak a cseh bányász érdekvégyesítés helyzetéről. Az alábbiakban rövid összefoglalóját adjuk az ott elhangzottaknak.

- Szeretettel köszöntök mindenkit a cseh bányászok nevében – kezdte tájékoztatóját a cseh elnök. - Tegnap éppen arról beszélgettünk a magyar kollégákkal, hogy milyen régóta tart már a két ország bányászszakszervezetei között az együttműködés, a kölcsönös tapasztalatcsere, s a jó gyakorlatok alkalmazása, szervezeteinkben. 2004, tehát tizenkét éve találkozzunk rendszeresen, hol itt Magyarországon, hol nálunk Csehországban.

A legfontosabb esemény szakszervezetünk életében, ebben az évben, hogy márciusban kongresszust tartottunk, ahol tisztségviselőket is választottunk. A vezető funkcionáriusokat újráválasztották. Jaromír Pytlík kolléga, szakszervezetünk egyik alelnöke, aki az osztravai terület (köszénbányák) felelőseként, tagságunk mintegy felével áll kapcsolatban. A másik alelnökünk Jaromír Franta, a mosti terület (barnaszén bányák) felelőse. Az alelnökök a saját területükön vannak fő állásban, a helyi szakszervezet elnökeként funkcionálnak, az országos tisztségüket társadalmi munkában látják el. Alelnöki státuszuk erősíti a regionális munkájukat, hiszen így tárgyalhatnak az állami szervekkel, kormányzati képviselőkkel.

Sajnos, mint az ebben a körben is ismeretes, a bányászat, Európában, nehéz időket él meg, működési területe egyre szűkül. Ahogy nálunk is bezárják sorra a mélyművelésű bányákat, ugyanez a helyzet Spanyolországban, Németországban is. Nálunk, Osztrava környékén négy mélyművelésű köszénbánya van. A bányászat helyzetét súlyosbítja, hogy a szénnek nagyon alacsony az ára. Az OKD, a legnagyobb osztravai bányauzem, fizetésképtelenné vált és az állami támogatást nem nélkülözhetik. A paskovi bányauzemet az év végéig bezárják. A darkovi bányát jövőre, további egy bányát pedig a rá következő évben terveznek bezárni. A megmaradó két bányauzem sorsa még bizonytalan, de prognosztizálható, hogy 2020-2021 körül azokat is bezárják. Külön nehezíti a munkavállalói érdekképviselet helyzetét, hogy a bezárt bányák dolgozói egy jól körülhatárolható területen élnek. Ebben a régióban ugrás-szerűen megnő a munkanélküliség, hiszen egy bányász munkahelyre két-három másik épül. A bányászok speciális szaktudását figyelembe véve, ezeknek az embereknek munkát találni szinte lehetetlen.

Ebben az évben – ami a mélyművelésű bányászatot illeti –, volt egy-két sikerélményünk. Sikertől elfogadtatni egy olyan törvényt, ami lehetővé teszi, hogy a bányászok korábban mehessejenek nyugdíjba. Ez azt jelenti, hogy hét évvel korábban mehetnek nyugdíjba, mint a többi munkavállaló. A másik lehetőség, hogy három évvel a nyugdíjkorhatár előtt

előnyugdíjat vehetnek igénybe. Ez összesen tíz évet jelent a nyugállományba vonulást illetően. Ez persze nem ment könnyen. Ki kellett harcolni. Több tüntetést tartottunk, ezeket Pytlík alelnök kollega szervezte. Olyan sikerrel, hogy amikor a parlamentben a törvényről szavaz-

tak, a százhetvenhat képviselő közül százhatvanhat szavazott igennel. Sikertől kedvezményt elfogadtatni, nemcsak a bányászok, hanem az egyéb bányauzemi alkalmazottak részére is. Havonként nyolcezer korona támogatást kapnak, egészen a nyugdíjazásukig. Ez a nyugdíjkorhatár elérése előtti öt évre vonatkozik. Ez persze csak enyhíti a nehézségeket, s természetesen nem pótolja a munkát. Folyamatosan tárgyalunk a kormánnyal, hogy egyéb, más kedvezményekkel is próbáljunk segíteni azoknak, akik munkájukat veszítik a bányabezárás miatt. Karvína környékén (Osztrava mellett) tizenkét százalékos a munkanélküliség. A számokhoz az tartozik, hogy ezekből a bányavárosokból városonként, évente ezer lakos elköltözik, s ez némiképp módosítja a statisztikát. Egy év alatt a

karvínai járásból ötezer ember költözött el. Tehát a jövő nagy feladata – az érdekvédelem számára is –, hogy ezeknek az embereknek munkát találjunk.

De nem csak a köszén, hanem a barnaszén területein is vannak problémák. Nem sikerült a bányák működésének a határidejét meghosszabbítani. Jaromír Franta alelnök kolléga és munkatársai azon dolgoznak, hogy a barnaszén bányák tovább működhesse-nek, s ne szűnjenek meg a bányász munkahelyek. Most környékén is igen magas a munkanélküliség.

Ez évben bezárják Csehországban az utolsó uránbányát. Sok problémánk van a kormánnyal együttmű-

ködő környezetvédelemmel is. S ha ez nem lenne elég, elmondható, hogy az Európai Bizottság is elég „zöld”.

Nem tudom miként alakul a helyzet Lengyelországban, mert ott mintegy százezer bányász dolgozik csak a barnaszén-bányászatban. Habár a lengyel bányásztársadalom érdekvégyesítő ereje nagy, ott nehéz lesz a bányák ellen indított harcban győzni. A szlovákoknál két mélyművelésű bánya van, s nem úgy néz ki, hogy be akarnák zárni.

Ami a társadalmi párbeszédet illeti, működik nálunk a tripartit rendszer. Az országos párbeszéd bizottság munkájában hét munkavállalói, hét munkaadói és hét kormányzati képviselő vesz részt. Az utolsó két évben azt lehet mondani, hogy minden hónapban összeültünk.

Két szakszervezeti központ van

Csehországban. A cseh-morva szakszervezeti központ, melynek kb. háromszázhatvanezer tagja van, a másik a Független Szakszervezetek Szövetsége, ott a vasutasok és a mezőgazdasági dolgozók vannak.

A mi szakszervezetünknek tavaly tizenötezer ötszáz tagja volt. A bányák bezárásával ez a létszám, sajnálatosan, csökken-ni fog. A bányászok – ha baj van –, ez szolidaritásukból ered, összefognak. Nagyon jó az együttműködés a szakszervezeteken belül a szervezetek és alapszervezetek között.

Nagyon örülünk annak, hogy a nemzetközi együttműködés keretein belül különösen jó a kapcsolatunk a BDSZ-szel. Mindig örömmel jövőnk ide, hogy megbeszéljük a bányász érdekvégyesítés aktuális ügyeit. Kíváncok nektek eredményes munkát, s jó szerencsét!

Ahogy azt elnök kollégám elmondta, az OKD, az osztravai bányauzem csődbe került – tett kiegészítést Jaromír Pytlík, alelnök. – A múlt héten túléltük a saját halálunkat, mert a bíróság úgy döntött, hogy nem zárják be teljesen az üzemet. Kilencezer hétszáz alkalmazottunk van, s még – egyelőre – mindegyiknek megvan a munkája. Kétezer háromszáz alkalmazott, a szolgáltatásokkal foglalkozik. Már 2013 óta szinte naponta harcolunk azért, hogy megmaradjon a bányászok munkája. Sok tüntetést szerveztünk, sztrájkot, volt olyan, hogy a dolgozók, tiltakozásul, lent maradtak a bányában. Ez a küzdelemünk pillanatnyilag eredményes, de tudjuk, hogy a bezárás veszélye még nem múlt el. Tesszük a dolgunkat mindannyian, a győzelem reményében.

Hámori István Péter

Segítettek a bányamanók! Bányászati vetélkedő Bányaterenyén

A Bányaterenyei Lokálpatrióták Társasága (BLT) évről találkozóján Kecskés Ferenc tagtársunk felvetette egy a helyi bányászat emléket őrző általános iskolai vetélkedő ötletét.

A terv megvalósítására munkabizottság alakult és lám 2016. június 3-án az ötlet testet öltött. A II. János Pál Pápa Katolikus Óvoda és Általános Iskola tornatermében 4 csapat, mind 7-8. osztályosok összemérték az elmúlt hónapok során szerzett felkészültségüket.

A cél: hogy a bánya bezárások óta fel-nőtt nemzedék is tisztában legyen a Bányászat közösségteremtő, városokat építő erejével, teljesült!

A vetélkedőre való felkészítésben részt

vevő helyi szervezetek (BLT, Bányász Hagyományörző Egyesület Kisterenye, BDSZ Kisterenyei Alapszervezet, Fekete Gyémánt Egyesület Nagybátöny) mindent megtettek annak érdekében, hogy a versenyzők a múlt történeteit megismerhes-sék.

A felkészüléshez lehetőséget adott a BLT által üzemeltetett Bányászati Emlékszoba, ahol a kiállított anyagok, kisgépek, tablók ismertetését Kecskés Ferenc tagtársunk és Ravasz Kálmán nyugdíjas járáruk végezte. A Salgótarjáni Földalatti Bányamúzeum meglátogatása is maradandó élmény volt, melyhez az Alpolgármester úr adta az Önkormányzat mikrobuszát.

A BLT tiszteleti tagja Dr. Szomszéd András helytörténész rendelkezésre bocsájtotta készülő művének kivonatát, „Tények és élményképek” címmel.

A jövődő versenyző csapatok tablót készítettek a város-, iskolájuk és a bányászat kapcsolatáról. Felkuttattak családjukban, szomszédjukban élő volt bányamunkásokat, akikkel interjút készítettek.

A verseny napján mindez a zsűri elé került, aki Józsa Sándor bányamérnök vezetésével elismerően nyilatkozott a csapatok munkájáról. A megelőző feladatok bemutatása után záporoztak a kérdések és a helyes válaszok. A kiválasztott bányaszámok ismertetése, majd a 11+1 kérdéses TOTO értékelése is növelte az amúgy igen szoros küzdelem izgalmát.

A zsűri a rövid szünetben is dolgozott, amíg mi versenyzők és nézők üdítőt, kávé és szendvicseket fogyasztottunk a II. János Pál Pápa Katolikus Óvoda és Általános Iskola vezetésének jóvoltából.

A második részben még egy a bányamanók által feltett utolsó kérdés sor és máris kialakult a végső sorrend.

Első helyezést a Kossuth Lajos Térségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 8. osztályos tanulóiból álló csapata érte el.

Második helyezett lett: II. János Pál Pápa Katolikus Óvoda és Általános Iskola 8. osztályos tanulóinak csapata.

Harmadik helyezést ért el: II. János Pál Pápa Katolikus Óvoda és Általános Iskola 7. osztályos tanulóinak csapata.

Negyedik helyen a Mátrai Szent István Tagintézmény felső tagozatos diákjai végeztek.

A győztesek jutalmának átvétele is hosszú ideig tartott. Nemcsak a csapattagok, hanem a felkészítő tanárok és a lebonyolításban résztvevők is tárgyi elismerést kaptak. Könyvek a 25 esztendő városról, Bányaterenyéről, a nógrádi bányászatról, szén diszcsomagolásban, édességek, a környék természeti szépségeit ismertető leírások, bányász korszok találtak gazdára.

A résztvevők néhány hasznos ismerettel kitöltött kellemes órát tölthettek el egymással, tanítványaikkal, gyermekeikkel. Miközben meglevenedett Bányaterenye közösséget formáló várost teremtő bányászata. Az a rég- és közelmúlt mely megalapozta létét itt a Mátra nyugati lábainál.

A program végeztével Jó szerencsét köszöntéssel búcsúztunk egymástól.

Emlékeztet: Livo László

Diplomaátadó

2016. június 24-én a Miskolci Egyetem díszaulájában került sor a Miskolci Egyetem nyilvános ünnepi Egyetemi Szenátusi Ülésére – a BDSZ képviselője meghívás alapján részt vett – amin a Műszaki Földtudományi Kar –, a Műszaki Anyagtudományi Kar – és az Egészségügyi Kar, végzős hallgatóinak, diplomaátadására történt meg.

Prof. Dr. Torma András rektor megnyitja után a fogadalomtétel után a Karok dékánjai tették meg előterjesztésüket.

Prof. Dr. Szűcs Péter a Műszaki Földtudományi Kar dékánja bejelentette, hogy a 2015/2016 tanév II. félévében a Mesterképzés keretében oklevelet szerzett 74 fő, az Alapképzés keretében oklevelet szerzett 47 fő, a Geotermikus Szakmérnöki Szakirányú Továbbképzési Szak keretében oklevelet szerzett 2 fő, az Olajmérnöki Szakirányú Továbbképzési Szak keretében oklevelet szerzett 1 fő. Összesen 120 fő.

Prof. Dr. Palotás Árpád Bence a Műszaki Anyagtudományi Kar dékánja bejelentette, hogy a 2015/2016 tanév II. félévében az Alapképzésben oklevelet szerzett 8 fő, a Mesterképzésben oklevelet szerzett 28 fő. Összesen 36 fő.

Prof. Dr. Kiss-Tóth Emőke az Egészségügyi Kar dékánja bejelentette, hogy a 2015/2016 tanév II. félévében sikeres záróvizsgát tett 103 fő, ebből a mai napon 72 fő vehetett át diplomát.

Az ünnepségen tiszteletbeli doktori oklevelet vehetett át Dr. Jadwiga Jarzyna a krakkói Tudományos és Műszaki Egyetem professzora. Dr. Kevib J. Whitty az amerikai Utah Egyetem professzora.

Habilitációs oklevelet Dr. Fajtli József (Műszaki Földtudományi Kar), Gyöngyösi Szilvia (Műszaki Anyagtudományi Kar), Mikó Tamás (Műszaki Anyagtudományi Kar), Szabó Gábor (Műszaki Anyagtudományi Kar).

(kürt)

Csilletolás Oroszlányban

Szeptember 3-án, szombaton került sor, Oroszlányban, az immár hagyományos csilletoló versenyre, amely a helyi bányásznap ünnepségek elengedhetetlen eseménye lett. Az egyre bővülő létszámú és nemzetközivé vált megméretetés - az idén már több mint húsz csapat versengett, köztük Oroszlány testvérvárosainak küldöttei - nagy tetszést aratott

a nézők körében is.

A lányok mezőnyében a Trigidák lettek az első, a második helyen a Nehézbombázók, a harmadikon pedig a Warrior végzett. A fiúknál a súlyemelő Tőkös ötös nyert, a Kószák lettek a másodikak, harmadik helyen pedig a vágsellyei rendőrök (Szlovákia. A fotón ők látszanak) csapata lett a befutó.

Bányászszívvvel dalolva szép az élet

Padragi Bányász Férfikórus családi napja

A Bányász Férfikórus tagjai, családtagok, meghívott vendégek a padragkúti kultúrház udvarán családi napot rendeztek.

Vági Károly, a kórus elnöke köszöntötte a résztvevőket, felidézte a kórus történetét és a sikereket. A bánya támogatásával Magyar János gyógyszerész, megszálolt zenerajongó alapította a kórust 1973-ban. Először heten kezdtek, a következő években folyamatosan csatlakoztak a dalolni szerető és tudó emberek. Nagy erőfeszítések árán érték el sikereiket, aranyminősítések, fesztiváldíjak, rádiófelvételek jellemezték fejlődésüket. A fegyelmezett munka, a dal igazi szeretete az erényük. Nagyon lelkesen énekelnek,

szinte élvezik, amit csinálnak. Magukénak vallják a zenét és a dalt. Az énekkar igazán Padragkúté, minden fellépésükön telt ház van. Gyerekek és nyugdíjasok egyforma lelkesedéssel hallgatják őket. Az elnök kiemelte, hogy a kórus jó híre már szájról szájra jár, majd hangsúlyozta, hogy a köszönet a családtagokat is megilleti, akik támogatják a kórus tagjait. Virággal köszönték meg Kanyárné

Grünvald Petra karnagy munkáját, aki rengeteget dolgozik a közösségért. A köszöntő után a kórus az alkalomhoz illően előadta az Emelem poharam című bordszót.

A rendezvényen Veisz Mihály festőművész-kórustag a kóruselnök és a karnagy részére ajándékot adott át, Paksa Rudolf kórustag pedig zenei totóval készült. Az első helyezettet egy üveg borral jutalmazták.

A hivatalos rész után nagyon hangulatos összejevetelt produkáltak, nem maradhatott el a sütés-főzés sem. A pincepörkölt mellett gyönyörű nótacsokrokkal „melegítették” be egymást, legsikeresebb számaikból is ízelítőt adtak. Közben

anekdotáztak, emlékeztek az elmúlt évtizedekre, sikeres fellépésekre, aranyminősítésekre, fesztiváldíjakra, külföldi turnéokra.

A Padragi Bányász Férfikórus tevékenységét negyvenhárom év után is bányász-szívvvel, vasakarattal, s ami fő: dalos kedvvel végzi, hiszen a kórusnál csak „DALOLVA SZÉP AZ ÉLET!”

-ts-

A bányászok nagyra becsülték személyét

Bóday Gáborra emlékeztek Bódnén

Nyolcadik éve tiszteleg Ajka városa a Bódéért Hagyományörző Egyesület által létrehozott emlékhelyen az ajkai bányászati meghatározó személyisége, Bóday Gábor – eredeti nevén Czekelius Günther – vasokleveles bányamérnök előtt, aki huszonhét éve, 1989. június 28-án hunyt el Budapesten.

Az évforduló alkalmából Horváth Károly, a Bódéért Hagyományörző Egyesület elnöke idézte fel a néhai bányagazgató szakmai életútjának legfontosabb állomásait, különös tekintettel az ajkai vonatkozásokra. – Bóday Gábor 1897. június 15-én született Nagyszebenben. Az első világháborúban katonai szolgálatot teljesített. A Berlii Műszaki Egyetemen szerzett bányamérnöki diplomát 1922-ben. 1924-ben érkezett az ajkai Kőszénbánya Rt-hez, ahol először bányauzemvezető-

helyettes, majd 1928 és 1947 között bányagazgató, az ajkai szénbányauzemek felelős műszaki vezetője volt. 1935-től az Egyesült Ízzóhoz került bánya vezetőjeként nevéhez fűződik a frontfejtes technológia első magyarországi alkalmazása, bányák bővítése, a Jolán-akna és a padragi új bányauzem megnyitása, szilárdropítésses tömedékelésének bevezetése. A rekonstrukciók révén létrejött egy olyan szén-, illetve energiakapacitás, amelyre 1940-től felépülhetett az erőmű, timföldgyár és alumíniumkohó ipari komplexum, ezzel megteremtve a későbbi város alapjait. A II. világháború végén, a német csapatok visszavonulásakor megakadályozta az üzemek felrobbantását, ezzel biztosította a folyamatos termelőmunkát. Számátalan dokumentum őrzi a háború okozta vészhelyzetekben a környezete

érdeklében tett intézkedéseit. Később a Magyar Állami Szénbányák Központjában, a Nehézipari Minisztérium bányászati főosztályán dolgozott, Komlón volt vezető főmérnök, majd nyugdíjasként 1959-től haláláig a Szabadalmi Hivatal külső munkatársaként tevékenykedett. 1989. június 28-án hunyt el Budapesten. Feleségével, Bóday Évával együtt a rákoskeresztúri temetőben nyugszanak. Tevékenysége meghatározó volt abban, hogy 1959-ben Ajka várossá válhatott, azonban hosszú ideig hivatalosan nem beszéltek róla. A bányászok akkor is nagyra becsülték személyét, akit csak „Czeki”-ként emlegettek – hangsúlyozta Horváth Károly.

A Bódéért Hagyományörző Egyesület elnöke megemlékezet Bóday Gábor fiáról is, a nemrég elhunyt ajkai születésű Bóday Ottóról, az egyesület tiszteltbeli tagjáról.

A bódéi emlékműnél koszorút helyeztek el Bóday Gábor családtagjai, az ajkai önkormányzat, a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ, a Padragi Bányász Hagyományörző Kör, a Padragi Bányász Kulturális Egyesület, az Ajkai Bányász Nyugdíjas Szakszervezet, a Nosztalgia Nyugdíjasklub és a Bódéi Hagyományörző Egyesület képviselői.

A koszorúzás után baráti beszélgetésre hívtak minden résztvevőt a Községi Házba, ahol a ház egyik szegletében kis asztal állt, rajta fotó, a vázában virág, az emlékezés gyertyája égett, a remény fénye világított. Közben a volt bányászok és leszármazottaik a Bóday család élő tagjaival együtt a fehér asztaloknál anekdotázva ipartörténetet és történelmet idéztek.

tolás

Történelmi emlékezés

Az 1946. évi lakosságcsere útján Keszthely, Sársáp, Dág, Piliscsév községekből sokan kerültek Handlovára (Nyitrabánya). Sok családot rokonai szálaik fűznek össze, az egykori bányászfamíliák még mindig, hetven év után is,

tartják egymással a kapcsolatot!

A szlovák városban példamutató módon ápolják a bányászahagyományokat. A fotók közlésével ezt kívánjuk alátámasztani.

Id. Sasvári Géza

Bányász összefogásból épült múzeum

Bányász emlékmű a bányásztragédia emlékére

Megjelent Papp András bányásköltő legújabb kötete

Papp András, a kötet szerzője, eddigi hosszú élete során, sok helyen megfordult, sok beosztásban dolgozott segédmunkástól egészen művelődési ház igazgatóig népművelő és könyvtáros végzettséggel.

Amatőr színjátszóként és rendezőként kis eldugott borsodi bányász lakta falvakban húsz év alatt több mint háromszáz előadást produkált társulatával. Megszűnéséig külső munkatársa volt a Borsodi Bányász című vállalati lapnak, s hosszú ideig rendszeresen publikált a Bányamunkásban is.

Három kötete jelent meg nyomtatásban: Embernek maradni, Sorsok és álmok, A nagykapu előtt. Hangzó CD lemezének címe: Imádság örömről. A Magyar Elektronikus Könyvtárban netkötete Költő a XXI. században címmel jelent meg.

Ketten együtt 132 éve a bányászszakszervezetben

A közelgő 66. Bányásznap előtti napokban meglátogattam régi jó ismerősömet Wittner Ferencet, akivel egy iparban, a bányászban dolgoztunk. Takaros családi házban él Móron párjával, Lujzika néniével. Feri bácsi – így szólítottam – 1932-ben született. Kamasz fejjel átélte a II. világháború borzalmait, és a háború utáni évek nélkülözéseit.

1948-ban géplakatos inasként kezdett dolgozni a pusztavámi szénbányánál, de főnökei unszolására egy évvel később villanszerelő tanuló lett.

A fiatalok tájékoztatására el kell mondani, a szakmunkásképzés úgy történt, hogy a hét 6 napján 8 óra munka, az elméleti oktatás munka után délután volt.

Feri bácsi 1950-ben szakmunkás vizsgát tett villanszerelői szakmából, 1949 óta szakszervezeti tag, immár 67 éve. 22 éven keresztül – már nyugdíjas korban – bizalmi volt.

Negyven év aktív munka után 1988-ban ment nyugdíjba, egyetlen munka-

helye volt, a bánya.

Lujzikával, élete párjával a bányánál ismerkedtek meg, aki ott bérelszámolóként dolgozott. Életüket 1958-ban kötötték össze, gondos takarékossággal szép családi házat építettek, ahol két leánygyermeket neveltek fel és iskoláztattak. Gyermekük mindketten nemes hivatást választottak, tanárok lettek. Négy fiú unokájuk örömmel tölti be megfáradt életüket. Ketten együtt 79 évet dolgoztak az ország javára.

Lujzika idén jubilál, 65 éve a bányász szakszervezet tagja, gratuláció érte. Feri bácsi és Lujzika együtt 132 éve szakszervezeti tagok, még kimondani is sok. Nem tudom, de talán országos rekord is lehet.

A nyugdíjas szervezet nevében gratulálok e barátságos és kedves embereknek. Kívánom, hogy töltsenek el még sok boldog évet köztünk és családjuk körében.

Ruff László

Át kéne írni az utolsó riport végét Búcsú Mike Tiborné Bányász újságírótól

Szívfájdítóan ritkulnak a sorok. A nagy idők újságírói lassan itt hagynak minket. Mike Tiborné, Gizike, az ötvenes-hatvanas években a Napló újságírója, majd utána hosszú évekig a Bányász újság főszerkesztője volt, most 89 évesen „átigazolták” az égi szerkesztőségbe, ahol már sok egykori kitűnő újságíró írja cikkeit, riportjait. Mit mondjak,

borzasztóan nehéz helyzetbe hoztál, Gizike. Ugye, el tudod képzelni, újságíróról múlt időben írni mit jelent? Úgy látszik, az égi szerkesztőségben hiányzott egy bányászokat szerető újságíró, mert „átigazoltak” egy örökvényű csapatba: a feledhetetlen újságírók szerkesztőségébe. Mert elfeledni Téged sem lehet... Neked azért elárulom, furcsa érzésekkel ültem a számítógépemhez, hogy az újságírás legkegyetlenebb műfaját, nekrológot írjak Rólad. De ez mégsem nekrológ, ne gondoldd. Úgyis

tudod, ez nem az én műfajom. Csak egy kicsit még megpróbálok elbeszélgetni Veled. Utoljára.

Tudom, csendesen azt mondanád: „Mennyi szépet és jót mondanak ilyenkor mindenkiről. Milyen kár, hogy ehhez előbb meg kell hálnia az embernek.” Nagy igazság, mert tényleg, ha a nekrológok gyönyörű mondatainak legalább a felét megkapnánk halálunk előtt, bizvást szebb lenne az életünk!

A Te életed azonban így is szép volt. Minden gyötrelmével, buktatójával, vargabetűjével együtt is szép, hiszen mindig azt csináltad, amit szeretted. Legnagyobb szenvedélyed az újságírás és a bányászat volt. Imádtad mindkettőt.

Az elmúlt évtizedekből emlékek villannak. A fellobbanó fény erényt és hibát is mutat, feszültséget és nyugalmat, ragyogást és árnyékot, vihart és szelíd napokat. Mindnyájan ilyenek vagyunk, mert embernek születünk! Tudom, hogy érték méltánytalanságok, igazságtalanságok, fájdalmak. Az ember próbálja megemészteni a fájdalmat, de a legtöbb esetben ez fordítva történik...! Gizike, a szellemed itt él és közöttünk marad, hiszen a Bányász újságnál megtanított nekünk szeretni a munkát, az újságírást, az életet. Igyekszünk megbecsülni ezt az olthatatlan lángot, mely Benned lobogott.

Mi beosztott újságíróid azért szeretünk, mert olyan voltál, mint egy nagycsaládban a legtiszteletreméltóbb édesanya, akinek segítő, támogató kezét mindig megfoghattuk. Gizike, Te mindekkivel törődtél, a környezetben lévő minden gondjára-bajára figyeltél, csak önmagadra nem eléggé. Sokkal többet törődtél másokkal, mint önma-

gaddal. Most egy kis lelkiismeret furdalás is gyötör: vajon mi eleget törődünk-e Veled? Csak azon tűnődöm, miért ilyenkor a temetőben jut eszünkbe, hogy mit kellett volna csinálni? Amikor a fennkölt kérdés már nem egyéb hasztalan sopánkodásnál...

Búcsúzni egy újságíró kollégától, egykori Bányász újságos főszerkesztőtől, hatalmas csapás a sorsból. Búcsúzni ebben az esetben szépen és épelméjű mondatokkal egyszerűen képtelenség, lehetetlen vállalkozás. Búcsúzni egy olyan újságírótól, akivel évtizedeken át voltak pontosan meg egyezők az örömök és gondok, az nem is számít komoly búcsúnak, mert az ilyen ember a lelkünkben soha nem hal meg!

„Akkor majd jövők, s én is hozom a kéziratomat...” – emlékszem vissza másfél évtizedes közös munkánk egy-egy lapzártájára. A kéziratod sajnos itt van, de ennek nagyon rossz a slusszpoénja. Ezt az utolsó földi riportodat alaposan eltoltad! Ne haragudj, de át kéne írni a végét!

Mint egykori főszerkesztőm, ha most itt állnál fölöttem, és a hátam mögül olvasnád, amit eddig leírtam, biztosan bólogatnál és mondanád: „Eddig rendben, de most jön a neheze. Egy frappáns végét kellene írnod az egésznek.” Tudom, hogy most mosolyogsz, mert végre sikerült megoldhatatlan feladat elé állítanod.

Ezért így egyszerűen, sajnálatosan csak sablonos szavakkal tudok búcsúzni Tőled az újságíró kollégák nevében: Kedves Gizike, pihenj csendesen! Emléked örökké megőrizzuk!

Tollár Sándor

Ünnepi Nyilvános Kari Tanács ülés a Miskolci Műszaki Földtudományi Karon

2016. szeptember 2-án került sor a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar Ünnepélyes Kari Tanács ülésére melyen a BDSZ meghívásra képviseltette magát.

Az ünnepélyes Kari Tanács ülésen került sor az I. éves egyetemi hallgatók fogadalomtételére.

A 2016/2017-es tanévben sikeres felvételi eljárás keretében összesen 153 fő nyert felvételt az alábbi bontásban:

BSc: Műszaki Földtudományi Alapszak 53 fő. Környezetmérnöki Alapszak 12 fő. Földrajz Alapszak 17 fő.

MSc: Angol nyelvű földtudományi

mérnöki mesterszak 10 fő. Angol nyelvű hidrogeológus mérnöki mesterszak 12 fő. Angol nyelvű környezetmérnöki mesterszak 26 fő. Angol nyelvű környezetmérnöki mesterszak 1 fő. Előkészítés-technikai mesterszak 4 fő. Geográfus mesterszak 3 fő. Olaj – és gázmérnöki mesterszak 9 fő.

Levelező: Bánya – és geotechnikai mérnöki mesterszak 8 fő.

4 fő Kari Tanács kiutaltatást – 2 fő bányászati szolgálati oklevelet vehetett át. A Kari Tanács ülésen bányásznap megemlékezésre is sor került.

- h -

Emlékkő avatás Csolnokon

A 66. Bányásznapon Csolnokon, a dorogi szénmedence szénbányászatának nyitópontján, Miklósbereken, emlékkövet avattak.

Papp András

Fekete

Évmilliók érlelte

tompa fényű fekete gyümölcs,

tompa fényű fekete fénye

a bányában rám is rám ragyog.

Fekete cső, fekete ház

fekete szék és fekete ágy,

fekete szerelem, feketeség,

fekete gyönyör a fekete szén.

Fekete sín és fekete gyász,

fekete méreg, fekete láz,

fekete csövekben fekete víz,

feket lombokon fekete csíz.

Fekete kő és fekete lég,

fekete föld és fekete ég,

fekete ereken fekete vér,

minden oly fekete,

és mégis fehér!

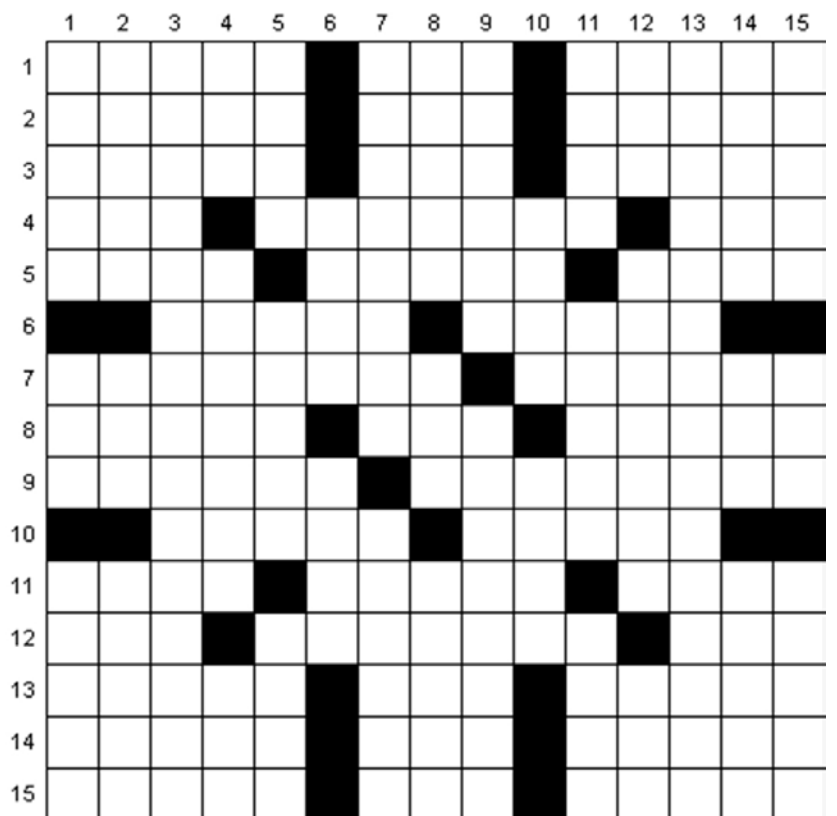
BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-

ÉS IPARI DOLGOZÓK

SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Nem csak gyémánt és arany

VÍZSZINTES:

1. Egy úr Rejtő Jenő regényeiben: ... B. Eduárd. – Regény- és rajzfilmhős róka. – Kezdetől fogva, magától értetődően. 2. Keményíti a fonalat. – Enikő becézve. – Matrac vagy kés jelzője lehet. 3. Szakadozottan lélegzik, piheg. – Tudományos-fantasztikus műfaj: ...-fi. – Tiltás két szava. 4. Mindent pótló szócska. – Csernus Imre pszichiáter és író gondolata: A szabadság a választás lehetősége: hazudsz magadnak, vagy ... vagy magadhoz. – Áfa, angolul. 5. Ami nem számít: se nem ..., se nem szoroz. – Bacsó Péter kalandos sorsú, majd nagy sikert aratott filmje az 1950-es évekről. – Nagy vegyi üzem: ... Nitrogénkomplex. 6. Oldalra. – Magyar kártya lapjai. 7. Elém taszítana. – Női ruha dísz, névelővel. 8. Pénzbeli követelést folyósított. – Fohász. – A görög mitológiában nektár volt az istenek mije? 9. Edző. – **Zorán Gyémánt és arany című dalából: „Nem csak gyémánt és arany lehet szép / Téged tán egész más után hajszol most a vágó / Indulj hát, hidd el, nem lesz nehéz az út / Mit végigjársz, ha gondolsz rá / Hogy jön, mit ...”** 10. Valami a tapadós felületével rögzül. – Egész estét betöltő zenés drámai mű. 11. Ilyen anyagokkal látja el a bányászat az ipart. – Titokban figyelni. – Híres amerikai-kanadai énekes (Paul). 12. Gerezd fele! – Viszálykodók. – Kigyófej része. 13. Hatalmában tartó. – Gin keverve! – Búvóli. 14. Tunézia fővárosa, angolosan. – Állatkert. – Bellini operája vagy teljesítménybérezés alapja. 15. Feladat jó elvégzését záró két szó. – Kar betűi. – Álomba ringat.

FÜGGŐLEGES:

1. A legnépszerűbb szórakoztató médium nevének fele. – Tiltásban van! – Szép bundája miatt aranynyúlnak is nevezett rágcsláló. 2. Gabonaféle, névelővel. – Német hímnemű névelő. – Lábféjével elmozdít valamit. 3. **Az arany platínával alkotott ötvözet.** 4. Elázik, de csak félig! – „A jégcsap egyre nyúlik, a csöppje már nehéz”, írja egyik versében Radnóti Miklós. Aztán: „Árnyékom rám tekint, míg / borong a

...” – Szakmai közösségi portál: ... kedin. 5. Nyilat röpít az íjból. – Tüzer fegyvere. – Mozart operája: ... fan tutte. 6. Arktisz: Északi ... - Autósport az országúton.

7. Meccsen alulmaradni. – Pénzhelyettesítő eszköz, valamely külföldi ország pénzére szóló, külföldön fizetendő követelés. 8. **Az aranyötvözet finomsági fokának kifejezésére szolgáló mértékegység a karát. A tiszta arany 24 karátos. És mi az arany súlymértéke? (=31,1035 gramm).** – Távoli tájak futómadara. – Házastárs fivére vagy öccse. 9. Poharat ürítene. – Harold Pinter Nobel-díjas angol író drámája. Főhőse egy alávetett munkavállaló. 10. Félmillió város Moszkvától délre. – Ittrium, foszfor, jód és oxigén vegyjele. 11. A világ tizedik legnagyobb felületű tava, az USA és Kanada határán; a Nagy-tavak között a legdélibb fekvésű. – Egy szólás szerint jó embernek mije van? – **Ország, ahol a világon a legtöbb aranyat bányásszák. Utána Dél-Afrika majd Ausztrália következik.** 12. Maró oldat. – Mire adunk egy levelet borítékban? – Találat egyes labdajátékokban. 13. **Régi magyar szólás, amikor egy embernek valami annyira értékes és fontos, hogy nem adná másnak ... sem.** 14. Közlekedési eszköz. – Beleás egy nemű betűi. – Énekesnő (Orsi). Első együttese a Szűziadó volt. 15. Alkalmi. – Adóazonosító része! – Olasz autómárka, névelővel.

Beküldendő a vastag betűs meghatározások megfajtése.

A rejtvénypályázat nyertesei

A júniusi rejtvényünk helyes megfejtése a következő: FÉMSZÍNŰ, VASÉRC, BARNASZÉN. BAUXIT, EZÜSTÖS, CINK, ÓLOM.

A nyertesek: Ádám Julianna, 3023 Petőfibánya, Apci út 3.; Darvas Lajos, 3720 Sajókaza, Sajó u. 2.; Lőrincz Józsefné, 2840 Oroszlány, Rákóczi út 25. 2/9.

A nyereményeket postán küldjük el.

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226 • Fax/üzenetrögzítő: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja a

Nyomdort Kft. • Telefon/fax: 06 29 497-859 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630